PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo - Cena 70 lir | Leto XXVI. Št. 233 (7727) | TRST, petek, 16. oktobra 1970

«UMANITÀ»: POGOJ URESNIČITVE REFORM JE ZVESTOBA PSI LEVI SREDINI

PSU ZAOSTRUJE POLEMIKO Z DE MARTINOM LAMA ZA «KONFEDERACIJO» TREH SINDIKATOV

Komisija za finance je odobrila prvi člen «dekreta» o podražitvi bencina - Poslanska zbornica o rimski univerzi - Začetek razprave o južnotirolskem paketu - Zaključena konferenca UILM

RIM, 15. — Medtem ko posamezne komisije z običajno levosredinsko večino prepuščajo parlamentu «dekret» s protikonjunkturnimi ukrepi vlade, ima poslanska zbornica na dnevnem redu vprašanja vseučiliške reforme, na katero jo je opozoril z vso silo profesorski zbor na univerzah, ki je oklical stavko, rimske univerze in južnotirolskega paketa. O slednjem, ki obsega 65 členov ustavnega zakona, se bo moral izreči tudi senat v drugem sklicu, nato pa spet zbornica, kot določa procedura «dvojne odobritve» za ustavne zakone.

Glede vprašanja rimske univerze, ki so ga že prejšnje dni sprožili parlamentarci KPI in PSIUP, je minister za šolstvo Misasi dal zagotovila, da bo v kratkem finansirana gradnja še ene univerze v Rimu, poleg tega pa bo vlada preučila možnosti decentralizacije univerz v središče države z ustanovitvijo še ene ali dveh univerz v Laciju. Gre namreč za krizo univerze, ki je bila namenjena «eliti» 15 tisoč in v katero so sedaj strpali nad stotisoč študentov, da o profesorjih, asistentih in drugem osebju ne govorimo.

Misasiju so pritrdili demokrščanski poslanci, medtem ko je psiupovec Sanna opozoril ministra, naj ne «podpisuje preveč belih menic, ki jih vlada ne bo mogla plačati». Gre namreč za dvome levičarskih poslancev, da je finansiranje gradenj druge rimske univerze, zagotovljeno za vseh 150 milijard.

Stavka univerzitetnih profesorjev in asistentov se je pričela sinoči in bo dejansko prekinila jesenski izpitni rok, vsaj dokler ne bo poslanska komisija odobrila bistvene dele vseučiliške reforme, s katero se dovolj časa zavlačuje.

V glavnih italijanskih univerzah so docenti, asistenti in raziskovalci imeli skupščine, na katerih so razpravljali o nastalem položaju.

Komisija za finance poslanske zbornice je medtem odobrila prvi člen «dekreta», ki zadeva podražitev bencina. Zavrnila je vse popravke levice, da bi se raje obdavčili večji in luksusni avtomobili. V razpravo so posegli, med drugimi, Raffaelli (KPI), Libertini (PSIUP), Sorrentino (PLI), Caprara (Manifesto) in Azzaro (KD).

Zaostruje se medtem socialdemokratska polemika proti socialistom in posredno proti levici v KD, katere obtožujejo voditelji PSU, da hočejo izriniti socialdemokrate iz vlade.

V posebnem članku, ki ga objavlja «Umanità», glasilo stranke, trdi Cariglia, «da so reforme neuresničljive v kaosu in neravnovesju». V nadaljevanju trdi Cariglia, da so socialdemokrati za reformo zdravstva in stanovanj, da pa obenem zahtevajo politične doslednosti od ostalih komponent leve sredine. Socialdemokrati, trdi Cariglia, so v zadnji krizi popustili, ker so hoteli levosredinsko vlado, zahtevajo pa od socialistov, naj bodo v vladi dosledni. Pri tem je seveda, mislil na De Martina, katerega obtožuje, da «sedi v vladi in dela proti njej», ko kliče «v zbor komuniste, psiupovce in akliste» za «novo večino».

Vidno vlogo imajo socialdemokrati tudi na konferenci kovinarske zveze UILM, kjer se — kot znano — protivi socialdemokratska struja takojšnji združitvi sindikalnih federacij FIOM, FIM in UILM. Od tod ostri spopadi med razpravo in celo incidenti, ko je prišlo do pretepov in obračunavanj med posameznimi govorniki.

Konferenca se je pozno zvečer zaključila ob skandiranju gesla baze «Enotnost takoj, takoj!» Pred zaključkom je tajnik kovinarjev UILM Benvenuto skušal pomiriti nasprotne struje in predlagal skupno akcijo vseh treh kovinarskih zvez v odnosu vsedržavnih splošnih sindikalnih zvez, katere je treba prisiliti k enotnosti. Dejansko je skušal predlagati kompromis, ni pa znano, kako ga bo sprejel centralni komite sindikata, ki se sestane danes zjutraj.

Važna vest, ki zadeva sindikalno enotnost pa je prišla iz Moskve, kjer je tajnik CGIL Luciano Lama povedal na skupščini splošne svetovne sindikalne federacije, da namerava CGIL predlagati na skupnem zasedanju vodstev CGIL, CISL in UIL «konfederacijo» teh treh sindikatov, kot prvi korak k dokončni odpravi obstoječih razlik in ustanovitvi enega samega sindikata v Italiji. Lama je tudi predlagal, naj bi se ustanovila nova evropska enotna sindikalna zveza, svetovni sindikalni federaciji pa je priporočil, naj poišče stikov tudi s Kitajsko.

V Rimu je stavka južne in srednje Sicilije prisilila politične dejavnike, da so objavili «načrt industrializacije nekaterih delov Sicilije», medtem pa so stopili v stavko delavci v vsej Padovi. Splošna stavka za reforme in proti «dekretu» je trajala štiri ure.

Kaunda v Rimu

RIM, 15. — Predsednik Zambije Kennet Kaunda je prispel v Italijo, kjer se je srečal s predsednikom vlade Colombom in mu orisal stališča «neuvrščenih» držav s konference v Lusaki. Zahvalil se je italijanskim družbam, ki so se odpovedale sodelovanju pri gradnji velejeza v Južni Afriki.

Kaundo, ki je nadaljeval svojo pot v Bonn, je spremljal predsednik organizacije afriške enotnosti Gvinejec Djalo.

VATIKAN, 15. — Papež Pavel VI. je sprejel danes v Vatikanu podpredsednika sajgonskega režima Cao Kyja, ki sta ga spremljala žena in južnovietnamski veleposlanik v Rimu. Ky se je ustavil v Italiji na poti iz Sajgona v Pariz, kjer se bo posvetoval s člani sajgonske delegacije na konferenci za Vietnam.

PREUSMERITEV PRVEGA SOVJETSKEGA CIVILNEGA LETALA

ZRAČNA GUSARJA UBILA HOSTES IN RANILA OBA PILOTA

Letalo, ki je letelo iz Bakuma v Suhumi na obali Črnega morja, je pristalo na letališču v Trabzonu v Turčiji - Sovjetska zveza zahteva izročitev zločincev

MOSKVA, 15. — Agencija «TASS» je danes objavila uradno sporočilo o prvi prousmeritvi letala v Sovjetski zvezi, ki sta ga opravila dva sovjetska državljana. Sporočilo pravi, da sta danes dva bandita z orožjem v rokah prisilila posadko civilnega letala «An-24», ki je letelo iz Bakuma v Suhumi na obali Črnega morja, da je spremenilo smer in pristalo v Trabzonu v Turčiji.

V letalu je prišlo do dramatičnega trenutka, ko je mlada hostes skušala preprečiti banditoma, da bi vstopila v pilotsko kabino. Starejši preusmerjevalec je streljal na hostes in jo ubil. Poleg tega je ranil še oba pilota. «TASS» sporoča, da je sovjetska vlada zahtevala od turške vlade izročitev dveh kriminalcev, da jih postavi pred sovjetsko sodišče, hkrati pa je zahtevala vrnitev letala in povratek sovjetskih potnikov, ki so bili v letalu.

Po vesteh iz Istanbula je na letalu potovalo 51 oseb. Ko je bilo letalo okrog 160 km od Trabzona, je prišlo do preusmeritve in do tragičnega umora mlade hostes. Preusmerjeno sovjetsko letalo je pristalo v Trabzonu ob 13. uri po italijanskem času.

Turška policija na letališču v Trabzonu je takoj aretirala letalska gusarja in ju identificirala za 46-letnega Franasa Korejera in njegovega 15-letnega sina Brazinkasa. Oba sta policiji izjavila, da sta sovjetska državljana židovskega porekla in da sta preusmerila letalo, ker želita zaprositi v Turčiji za politični azil. Letalska gusarja sta imela s seboj 5 samokresov, dve puški s skrajšano cevjo in tri ročne bombe.

Nocoj so v Ankari sporočili, da je bil sovjetski pilot, ki sta ga gusarja ranila, operiran v bolnišnici v Trabzonu in da je njegovo stanje sedaj zadovoljivo. V isto bolnišnico so sprejeli tudi letalskega telegrafista, ki je bil lažje ranjen. Po vesteh iz Ankare sta bila lažje ranjena tudi dva zdravnika, ki sta potovala v letalu in sta skušala preprečiti preusmeritev letala.

Turško zunanje ministrstvo je danes sporočilo, da bosta oba gusarja, ki sta zaprosila za politični azil v Turčiji, prijavljena sodišču pod obtožbo umora, nezakonite posesti orožja in oboroženega napada. Po nekaterih vesteh je letalo na letališču v Trabzonu s težavo pristalo in se je baje precej poškodovalo.

Pozno zvečer se je zvedelo, da sta letalska gusarja Žida litvanskega porekla in sta živela v Uzbekistanu, kjer je oče delal kot šofer tovornjaka. Po pripovedovanju potnikov policijskim funkcionarjem sta oče in sin potem ko je letalo vzletelo z letališča v Bakumu opozorila pilota, naj preusmeri letalo v Turčijo. Takoj nato je poveljnik letala Valerij Adajev napravil nekaj akrobatskih manevrov, da bi gusarja zgubila ravnotežje in bi ju lahko onesposobili. V tistem trenutku sta začela streljati in ubila 21-letno hostess. Strel jo je zadel tik pod srcem in je bila takoj mrtva. Drugi streli so zadeli poveljnika in radiotelegrafista ter še enega neidentificiranega potnika. V tem položaju je drugi pilot, ker ni imel druge poti, preusmeril letalo kamor sta želela gusarja.

Predstavnik turškega zunanjega ministrstva je nocoj sporočil, da je turška vlada sklenila takoj vrniti Sovjetski zvezi letalo in potnike. Glede dveh gusarjev pa ju bodo predali turškemu sodišču. Predsednik turške vlade Demirel pa je izjavil, da preusmeritev letala v Turčijo ne more kaliti odličnih odnosov med Turčijo in Sovjetsko zvezo ker spada izključno v okvir zračnega gusarstva. V Washingtonu pa je glasnik ameriškega zunanjega ministrstva obsodil preusmeritev sovjetskega civilnega letala, med katerim je bila ubita hostes. Hkrati je še poudaril, da ZDA obsojajo zračno gusarstvo.

Seja pariških pogajanj za Vietnam

PARIZ, 15. — Na današnji seji pariške konference za Vietnam sta delegaciji južnovietnamske revolucionarne vlade in Severnega Vietnama potrdili negativno oceno Nixonovih predlogov za rešitev krize v Indokini. Hanojski delegat Xuan Thuy in predstavnica ZRV Thi Binh sta opozorila šefa Bele hiše, naj «si ne dela iluzij» ter naj neha varati svoje ljudstvo. Dejala sta, da nimajo njegovi predlogi nobene veljave. Nixonov načrt sta označila kot «lažni načrt za lažni mir».

Gospa Thi Binh je med drugim ugotovila, da ZDA vztrajajo pri zahtevi po «recipročnem umiku čet» ter da še vedno zavračajo predlog, da bi umaknile vse čete do 30. junija 1971, kot predvideva mirovni predlog ZRV. Obsodila je tudi washingtonsko podporo «lutkovnemu režimu» v Sajgonu, glede predloga o mednarodni konferenci pa je dejala, da gre za «manever, katerega namen je prevarati javno mnenje». V zvezi z vprašanjem osvoboditve vojnih ujetnikov je Ngujen Thi Binh dejala, da bo ta problem mogoče rešiti, če se bodo Američani obvezali, da se bodo umaknejo iz Vietnama do junija 1971.

V Washingtonu pa je glasnik Bele hiše Ziegler izjavil, da je ameriška vlada prepričana, da bo Severni Vietnam kljub današnjim izjavam nadaljeval preučevanje Nixonovih predlogov.

SR Srbija za vsestransko sodelovanje z Italijo

BEOGRAD, 15. — Člani komisije skupščine Srbije za zunanjepolitična vprašanja in odbor republiškega izvršnega sveta za gospodarske odnose z inozemstvom so na sinočnji skupni seji razpravljali o dvostranskih odnosih med Jugoslavijo in Italijo. Razprava se je razvila po poročilu veleposlanika Jugoslavije v Rimu Srdjana Price, ki je opozoril, da je v Italiji vrsta pobud za razširitev sodelovanja in kooperacije posebno v raziskovanju in eksploataciji Jadranskega morja, sodelovanje v ribolovu, turizmu, prometu in drugih gospodarskih panogah. Republika Srbija, je bilo poudarjeno na seji, je zainteresirana za vsestransko sodelovanje z Italijo, na gospodarskem področju, turizmu, kulturi, znanosti, tehnologiji in drugih področjih.

22. IN 23. OKTOBRA

Predsednik Tito obišče Nizozemsko in Francijo

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 15. — «Dosedanje sodelovanje med Jugoslavijo in Nizozemsko prispeva k miru, sodelovanju in varnosti v Evropi. To je pokazalo da razlike v ideologiji različnih sistemih in pogledih ne ovirajo medsebojnih koristnih odnosov na načelih neodvisnosti, enakopravnosti in medsebojnega spoštovanja in nevmešavanja», je izjavil na današnji tiskovni konferenci zastopnik državnega tajnika za zunanje zadeve Dragoljub Vujica v zvezi z bodočim obiskom predsednika Tita na Nizozemskem. Kot je znano bo predsednik Tito na vabilo kraljice Julijane od 22. do 23. oktobra uradno obiskal Nizozemsko. Pri vrnitvi iz Nizozemske se bo predsednik Jugoslavije 23. oktobra v Parizu sestal s predsednikom Francije Georgejem Pompidoujem. V zvezi s tem srečanjem je Vujica poudaril, da se dvostranski odnosi in sodelovanje med Jugoslavijo in Francijo ugodno razvijajo in da imata obe državi podobne poglede o mnogih mednarodnih vprašanjih še posebno glede krepitve miru, sodelovanja in varnosti v Evropi ter premagovanja blokovske razdeljenosti ob dosledenem upoštevanju načel listine Združenih narodov med evropskimi državami. Srečanje med Titom in Pompidoujem bo po besedah Vujice priložnost za izmenjavo mnenj med obema predsednikoma o mednarodnih vprašanjih in nova manifestacija prijateljstva med Francijo in Jugoslavijo.

Na vprašanje, kako komentira obisk francoskega predsednika v Sovjetski zvezi, je zastopnik državnega tajništva odgovoril: «Kot vam je znano, smo mi vedno poudarjali pozitivnost in koristnost stikov in izmenjave mišljenj med državniki ne glede na vse razlike v sistemih in pogledih. V tej luči ocenjujemo obisk predsednika Pompidouja v Sovjetski zvezi kot pozitiven korak v okviru naporov za uveljavitev miroljubne koeksistence na načelih pogajanj posebno v Evropi.

Kar se tiče uradnega sporočila in stališč v njem v odnosu na posamezna vprašanja jih bomo pozorno proučili», je dejal Vujica.

Na tiskovni konferenci pretekli četrtek je zastopnik državnega tajništva na zanimanje novinarjev, kako komentira novi predlog predsednika ZDA o rešitvi krize v Jugovzhodni Aziji, odgovoril, da se predlog Nixona pozorno proučuje. Na ponovljeno tozadevno vprašanje na današnji tiskovni konferenci je Vujica odgovoril: «Lahko samo izjavim, da so naši pogledi na vprašanja Vietnama za rešitev krize na Indokitajskem dobro znana in večkrat uradno poudarjena».

BOŽO BOŽIČ

Člani vrhovnega sovjeta na obisku v Sloveniji

Osrednja proslava 25. obletnice OZN bo 24. in 25. oktobra v Idriji

(Od našega dopisnika)

LJUBLJANA, 15. — Delegacija vrhovnega sovjeta Sovjetske zveze, ki se mudi na povabilo zvezne skupščine že nekaj dni v Jugoslaviji je danes obiskala Slovenijo in si predvsem ogledala Velenje. Po prihodu v Velenje so se gostje napotili v tovarno gospodinjske opreme «Gorenje». Po ogledu tovarne hladilnikov in pralnih strojev so predstavniki Velenja seznanili goste z rastjo te tovarne in z načrti za nadaljnji razvoj. Med pogovori je član prezidija vrhovnega sovjeta Pjotr Mašerov izrekel priznanje vodstvu in kolektivu tovarne za visoko stopnjo razvoja. Hkrati je poudaril nujnost, da se gospodarsko sodelovanje med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo postavi na dolgoročnejše osnovein da se sodelovanje okrepi še posebej na področju izpopolnjevanja tehnologije, kooperacije, znanstveno - tehničnega sodelovanja in pri osvajanju novih izdelkov.

Na občinski skupščini v Velenju so se člani delegacije med pogovori podrobnejše zanimali za razvoj Velenja in posameznih delovnih organizacij ter za način razreševanja problemov na področju stanovanjskega in komunalnega gospodarstva. V rudarskem šolskem centru v Šoštanju pa je bila zatem priložnostna slovesnost. Po nastopu pevskega zbora velenjske gimnazije je gojencem rudarskega šolskega centra in drugim Velenjčanom spregovoril vodja delegacije vrhovnega sovjeta Pjotr Mašerov. Po ogledu Velenja in Šoštanja se je delegacija popoldne napotila v Ljubljano, kjer so jo sprejeli in pozdravili predstavniki slovenske skupščine pod vodstvom predsednika skupščine Sergeja Kraigherja. Zvečer se je sovjetska delegacija vrnila v Beograd.

V Sloveniji se mudi tudi delegacija sovjetskega komsomola, ki se je dopoldne v Ljubljani pogovarjala s predstavniki republiške konference Zveze mladine Slovenije. Predvsem so se zanimali o vlogi in položaju mladinske organizacije, o njenem mednarodnem sodelovanju in o odnosih med Zvezo komunistov in Zvezo mladine. Sovjetski komsomolci so si ogledali tudi Kranj in tovarno «Iskro», jutri pa se bodo napotili proti zagrebu.

Republiški odbor za praznovanje 25-letnice svetovne organizacije je na tiskovni konferenci v Ljubljani seznanil navzoče s proslavo jubileja svetovne organizacije Združenih narodov v Sloveniji. V organizaciji klubov Združenih narodov bo osrednja proslava tega pomembnega jubileja 24. in 25. oktobra v Idriji. Že vse leto so se po Sloveniji vršile proslave, klubi Združenih narodov po terenu pa so marsikje prevzeli pobudo za organizacijo proslav. Občinska konferenca v Idriji pa je v prvem polletju pokazala največ iniciativnosti, zato jo je deletela čast, da organizira v Idriji osrednjo republiško proslavo. V nedeljo 25. oktobra bo na zborovanju mladine in drugih udeležencev proslave govoril dr. Aleš Bebler, prej pa bo še pozdravni govor predstavnika organizacije in republiškega odbora za proslavljanje 25-letnice Združenih narodov.

DRAGO KOSMRLJ

Prizor s slavnostnega dela zasedanja generalne skupščine OZN ob 25. obletnici ustanovitve svetovne organizacije

Desničarski skrajneži v Reggio Calabrii pozivajo na nadaljevanje splošne stavke

Splošna stavka v Catanzaru - Vodstvo PSI razpravljalo o položaju v Kalabriji

REGGIO CALABRIA, 15. — Položaj v Reggio Calabrii je še vedno izredno napet. Medtem ko sindikati in vse demokratične sile zahtevajo, da se morata parlament in vlada lotiti osnovnih vprašanj te zaostale dežele na Jugu in obsojajo nasilja, ki jih izvajajo reakcionarne desničarske sile, med katerimi so tudi krajevni demokristjanski in socialdemokratski voditelji, pod geslom «Reggio Calabria mora postati glavno mesto dežele», je danes tako imenovani «akcijski odbor za Reggio Calabrio glavno mesto dežele» izdal letak, v katerem pravi, «da prebivalci mesta ne bodo popustili». Ta desničarski odbor poziva prebivalstvo naj nadaljuje «boj za svoje mesto» in obljublja, da ne bo «nikoli sprejel, da bi Catanzaro postal glavno mesto dežele». Zato je «akcijski odbor» pozval prebivalce, naj nadaljujejo s splošno stavko, dokler ne bodo sprejete zahteve «ki jih postavlja prebivalstvo mesta.»

Tudi danes so «neznanci» na nekaterih krajih pri Reggio Calabrii streljali na policijo, ko je hotela odstraniti barikade na cestah, ki vodijo v mesto. Mesto je dejansko izolirano in edina gotova zveza gre skozi pristanišče, ki je v rokah policije. Jutri zjutraj bo prispelo v pristanišče Reggio Calabrie 1.500 vojakov inženirskih oddelkov, ki bodo vršili nadzorstvo na železniški progi, da zagotovijo varnost prometa potnikov in blaga. Kot smo že poročali, so železničarji zapustili delo, ker se niso čutili varne.

Sindikalne organizacije so danes opozorile mestno prebivalstvo, da bi vsako nadaljnje nasilje lahko samo škodovalo mestu in da je treba počakati na odločitev parlamenta. Medtem je še vedno v teku polemika, ali je parlament ali deželni svet pristojen določiti glavno mesto dežele. O tem se je danes začela razprava v komisiji za ustavne zadeve poslanske zbornice. Iz Rima je prišlo sporočilo, da so se sestala deželna tajništva CGIL, CISL in UIL in proglasila 24-urno stavko v vsej Kalabriji, da bi opozorila vlado na obveznost v sedanjem kritičnem položaju v tej deželi na jugu.

Jutri bo predsednik vlade Colombo v poslanski zbornici odgovoril na vprašanja poslancev raznih skupin o položaju v Kalabriji. Danes pa se je sestalo vodstvo PSI in razpravljalo predvsem o napetem položaju v Calabrii. Tajnik Mancini je v svojem poročilu poudaril, da obstaja vprašanje Kalabrije, kot obstaja tudi vprašanje nerazvitih južnih dežel Sicilije in Sardinije. Poudaril je, da je treba zato takoj sprejeti ustrezne gospodarske ukrepe za vse tri dežele na jugu.

V Catanzaru je bila danes splošna stavka. Skupine dijakov so uprizorile demonstracije in je prišlo do manjših spopadov s policijo. V nekaterih krajih so dijaki hoteli postaviti barikade, toda policija jih je razgnala. Med demonstracijami ni prišlo do resnih incidentov.

LONDON, 15. — Laoški predsednik princ Suvana Fuma je na obisku v Londonu, kjer se je sestal z britanskim zunanjim ministrom Douglasom Homeom. Med argumenti razgovore je bil tudi Nixonov predlog o sklicanju mednarodne konference za Indokino.

Demonstracije in spopadi s policijo so v Reggio Calabrii na dnevnem redu. V zadnjih dneh pa je prišlo tudi večkrat do streljanja na policijo in je položaj v mestu izredno napet

LJUDSKI REFERENDUM JE POTEKEL V POPOLNEM REDU

Osem milijonov Egipčanov je šlo na volišča da bi potrdilo Sadata za predsednika ZAR

Moskovska «Pravda» objavila sovjetske predloge za rešitev krize na Bližnjem vzhodu - Dokončen obračun žrtev državljanske vojne v Jordaniji

KAIRO, 15. — «Kdor ljubi Naserja, voli Sadata». To je geslo, v znamenju katerega je potekal danes v Egiptu referendum za določitev Anvarja Sadata za predsednika republike. Po prvih podatkih je šlo na volišča okrog osem milijonov Egipčanov. Volitve so v vseh 15.000 volilnih okrožjih potekle v največjem redu. Rezultat volitev bodo objavili jutri zjutraj, nobenega dvoma pa ni, da bo Sadat prejel ogromno večino glasov.

Anvar Sadat, ki že opravlja funkcijo začasnega predsednika ZAR, bo verjetno nastopil novo funkcijo že v soboto. V naslednjih dneh bi morali nato določiti še novega vladnega predsednika in novega predsednika Arabske socialistične zveze. Pokojni Naser je združeval v svojih rokah tudi ti dve funkciji, sedaj pa je Sadat že dal vedeti, da ne more prenašati vsega bremena oblasti sam, zaradi česar je pričakovati, da bodo dve funkciji podelili drugim. Najbolj verjetna kandidata sta član vrhovnega izvršnega odbora Arabske socialistične zveze Ali Sabri in sedanji notranji minister Shaarawi Goma.

Istočasno z volitvami v ZAR je moskovska «Pravda» objavila danes s posebnim poudarkom sovjetske predloge za rešitev bližnjevzhodne krize. Ti predlogi, ki jih je moskovska vlada že pred časom sprožila, ki pa jih je «zahodna propaganda», kot trdi «Pravda», hote spregledala, predvidevajo med drugim demilitarizirana področja ob izraelskih mejah, prisotnost čet OZN na Bližnjem vzhodu ter jamstva s strani štirih velesil ali varnostnega sveta svetovne organizacije.

«Sovjetski predlogi — piše med drugim «Pravda» — so formulirani na podlagi resne analize položaja na Bližnjem vzhodu ter ob upoštevanju stališč, ki so jih zavzele zainteresirane strani, in dvostranskih in štiristranskih posvetovanj». Miru na Bližnjem vzhodu, po mnenju «Pravde», ni mogoče doseči s podpiranjem agresorja ter brez umika izraelskih čet iz zasedenih arabskih ozemelj. Umik čet bi moral potekati v dveh fazah: ob zaključku prve faze bi morali «de jure» prekiniti vojno stanje ter proglasiti mir.

Egiptovski vladni funkcionarji so v Kairu izjavili, da je ZAR odobrila vse točke sovjetskih predlogov o Bližnjem vzhodu. Pojasnili so, da temeljijo ti predlogi na resoluciji varnostnega sveta OZN od 22. novembra 1967, ki jo je ZAR venomer javno podpirala.

V Jordaniji se je položaj ponovno zaostril zaradi incidenta, do katerega je prišlo v jutranjih urah v Amanu med jordanskimi varnostnimi četami in Palestinci. Kot je dejal palestinski glasnik, so jordanski vojaki streljali proti vozilu, ki je prenašal iz tiskarne list «Al Fatah», glasilo istoimenske organizacije. Pri streljanju sta bili dve osebi ranjeni, incident pa je povzročil paniko med prebivalstvom, ki se je zateklo v hiše. Časopis so jordanske oblasti zaplenile.

Palestinske organizacije so zaradi tega incidenta, ki krši sporazum med kraljem Huseinom in Arafatom, protestirale pri tuniziiskem ministrskem predsedniku Ladgamu, ki načeluje nadzorni komisiji o premirju med kraljevo vlado in Palestinci.

Palestinski «Rdeči polmesec» je danes objavil obračun žrtev državljanske vojne v Jordaniji. Med 17. septembrom in 6. oktobrom je bilo ubitih 3.440 oseb, 10.840 pa je bilo ranjenih. Samo v Amanu in periferiji je bilo 2.200 mrtvih in 8.080 ranjenih, v Zarki 730 mrtvih in 1.200 ranjenih, v Irbidu in Ramthi v severni Jordaniji 250 mrtvih in 800 ranjenih, v Jarashu, Baqui in Saltu 130 mrtvih in 300 ranjenih, v južnem delu države pa 230 mrtvih in 460 ranjenih.

Poročilo «Rdečega polmeseca» dodaja, da se nedoločeno število ranjencev ni javilo v bolnišnicah in da zato ni vštevo v obračun. Veliko ljudi pogrešajo, mnogo ranjencev pa je umrlo zaradi pomanjkanja zdravniške pomoči.

Iz Iraka poročajo, da so generalu Gafarju El Takritiju odvzeli funkcijo podpredsednika republike.

SEJA DEŽELNEGA SVETA

Ostra razprava o položaju v družbi Friulia in ladjedelnici Navalgiuliano

Zavrnjene resolucije opozicije z zahtevo po raziskavi v družbi «Friulia» in po prekinitvi razprave o zakonskem osnutku v prid gospodarstvu

Na včerajšnji seji deželnega sveta se je končala splošna razprava o zakonskem osnutku o nakazilih za razvoj gospodarstva. Zadnji je spregovoril v tej razpravi demokristjan Metus, ki je v bistvu zagovarjal zakonski osnutek in rekel, da spada v okvir protikonjunkturne politike. Zato nimajo nasprotne trditve nobenega smisla. Svetovalec je uokviril gospodarski položaj pri nas s splošnim položajem v Italiji in rekel, da je tudi zakonski osnutek, o katerem teče razprava, v skladu s politiko načrtovanja.

Zatem so prišle na vrsto resolucije, ki so jih predložili komunisti, misovci in liberalci. Resolucijo komunistov je orisal svetovalec Bacicchi, ki je ponovno poudaril, da ne bi smeli podpirati zasebnega kapitala, kot se na primer dogaja v ladjedelnici Navalgiuliano, katero bi prevzeli zasebniki s pogojem, da jim dajo na stotine milijonov lir javnega denarja. Rekel je tudi, da ni res, da je družba Friulia s svojim kapitalom v raznih podjetjih v manjšini, saj znaša v marsikaterem podjetju njen delež v resnici do 80 odstotkov.

Komunisti ugotavljajo v prvi resoluciji, da je zabredla družba Navalgiuliano v nevzdržen položaj zaradi spletk zasebnega kapitala ter da so dejansko vse njene delnice v rokah deželne finančne družbe Friulia. Zatem izreka popolno solidarnost delavcem, ki se borijo, da bi ohranili delovna mesta in da ne bi bilo prizadeto z novim hudim udarcem miljsko gospodarstvo. Nato obvezuje deželni odbor, da poskrbi, da bo imel javni kapital v družbi Navalgiuliano tudi formalno večino delnic, da se neha sedanje pomanjkljivo vodstvo ladjedelnice, da se ladjedelnica modernizira itd.

V drugi resoluciji pa zahteva, naj se imenuje komisija deželnega sveta, ki bi raziskala položaj v družbi Friulia in ugotovila, ali res obstajajo razne nerednosti v njej. Poleg tega naj se neha razprava o zakonskem osnutku v pričakovanju, da bo komisija v 20 dneh podala poročilo o svojih ugotovitvah.

Svetovalci Furlanskega gibanja pa zahtevajo v svoji resoluciji imenovanje komisije deželnega sveta, da ugotovi, ali so razne trditve o družbi Friulia resnične, tako da bo lahko deželni svet izrekel politično sodbo o tem in predal sodišču vso potrebno dokumentacijo, da se krivci kaznujejo. Misovci zahtevajo v svoji resoluciji, da se razprava o zakonskem osnutku prekine, oziroma da ne začnejo razpravljati o njegovih posameznih členih. Liberalci pa zahtevajo tudi prekinitev razprave, hkrati pa tudi raziskavo, ki naj jo izvede deželni odbor.

Resolucijo Furlanskega gibanja je orisal svetovalec Di Caporiacco, ki pa je tudi napovedal, da bo njegova skupina vso stvar prijavila sodišču, da se ugotovi krivda za domnevne nerednosti v poslovanju družbe Friulia.

Preden so dali omenjene resolucije na glasovanje, so odgovorili svetovalcem poročevalec o zakonu Colautti, odbornik za industrijo in trgovino Dulci in predsednik deželnega odbora Berzanti. Colautti je dejal, da opozicija ni nasprotovala zakonskemu osnutku kot takemu, marveč proti vsej gospodarski politiki deželnega odbora. Rekel je, da ima ukrep precejšnjo finančno važnost, saj lahko z njim dežela poseže hitro vmes za ozdravitev gospodarstva. Vprašal se je, ali bi lahko družba Friulia bolje delovala. Rekel je, da bi gotovo lahko delovala bolje, da pa je laže soditi potem, ko se že vidijo učinki določenega delovanja. Vsekakor pa so nekateri njeni posegi rodili dobre sadove. Čeprav je bilo glede posega v družbo Navalgiuliano toliko kritik, pa ostaja dejstvo, da je bila s tem družba rešena pred stečajem. Če ne bi družbe Friulia podprli, ne bi rešili niti krize v Navalgiuliano niti v drugih podjetjih. Sicer pa se zakonski osnutek ne nanaša samo na družbo Friulia, marveč podpira tudi trgovinski center v Vidmu in sejem v Pordenonu. Z zakonskim osnutkom se bo omogočilo deželnemu odboru, da bo razpolagal s sredstvi v podporo deželnemu gospodarstvu.

Odbornik za industrijo Dulci je odgovoril na posege raznih svetovalcev in dal razna pojasnila v zvezi z družbo «Friulia», s položajem v ladjedelnici Navalgiuliano, z zakonskim osnutkom, o katerem se razpravlja itd.

Za Dulcijem je spregovoril Berzanti, ki je rekel, da odbor ne more sprejeti resolucij. Kar se tiče družbe Friulia, je rekel, da je njen obstoj popolnoma upravičen in da ni druge izbire, kot podpiranje zasebne pobude. Glede delovanja družbe Friulia jemlje deželni odbor nase vso odgovornost, poleg tega pa se obvezuje, da bo poskrbel za modernizacijo ladjedelnice Navalgiuliano. Glede prve resolucije komunistične skupine je Berzanti dejal, da sprejema samo tisti odstavek, ki izraža solidarnost z delavci ladjedelnice Navalgiuliano, ki se borijo za ohranitev svojih delovnih mest.

Po Berzantijevi izjavi je sledilo glasovanje o resolucijah. Večinske stranke so zavrnile obe resoluciji KPI, soglasno pa je deželni svet odobril prvi odstavek resolucije KPI o solidarnosti z delavci v Navalgiuliano. Prav tako je večina zavrnila resolucijo svetovalcev Furlanskega gibanja. Končno so z glasovi večine zavrnili tudi resolucijo liberalcev in misovcev, ki sta zahtevali prekinitev razprave.

Vsekakor je bila včerajšnja razprava zelo burna in je pokazala veliko nasprotje med večino in opozicijo bodisi glede položaja v ladjedelnici Navalgiuliano in v družbi Friulia bodisi glede vse gospodarske politike dežele. Dejstvo pa je, da je bila dežela pred izbiro, ali rešiti položaj v družbi Navalgiuliano, oziroma položaj po stečaju družbe Felszegi, ali pa dopustiti, da ostanejo vsi delavci bivše Felszegi brez dela. Pri tem pa je bila kasneje storjena napaka, da niso dovolj sledili delovanju nove družbe Navalgiuliano, ki je podobno kakor prej Felszegi zabredla v hudo stisko. Vprašanje je zdaj v tem, kako omogočiti, da se ohrani družba Navalgiuliano pri življenju, ne da bi se nadaljevala špekulacija zasebnega kapitala.

ZLATA POROKA V NABREŽINI

Na današnji dan pred petdesetimi leti, sta si v Škrbini objubila večno zvestobo Alojzija Pernarčič in Alojz Legiša. Poročil ju je tedanji slovenski župnik in kanonik Pipan.

Alojz Legiša se je rodil 3. avgusta 1895 v Cerovljeh v zavedni slovenski kmečki družini. Ljudsko šolo je obiskal v Mavhinjah, kamor je moral pešačiti Alojz vsako jutro, ob slabem ali lepem vremenu. Po končani šoli je najprej več let delal kot vrtnar pri devinskemu princu. Leta 1925 je dobil zaposlitev na tedanji občini v Mavhinjah pod zadnjim slovenskim županom Žužkom. Ko pa so pet manjših občin združili v eno samo devinsko-nabrežinsko občino ter preselili vse občinske urade v Nabrežino, se je tudi Legiša, ki je bil zaposlen kot občinski sluga, preselil v Nabrežino, kjer še dandanes živi, seveda v zasluženem pokoju po skoraj 40 letih dela. Alojz Legiša je še zdrav in čil ter vedno dela v svojem vrtu, ker ga je delo vedno veselilo.

Njegova žena Alojzija se je rodila 20. junija 1897 v Mavhinjah pri Pernarčičevih. Še kot otrok je okusila grenkobo življenja. Ko je bila stara šest let ji je umrla mati, čez štiri leta pa še oče. Po smrti staršev se je preselila k teti v Škrbino, kjer je ostala do poroke. Pri novi družini je Alojzija vedno delala, ker so bili premožni kmetje in na kmetiji dela ni manjkalo. V Cerovljah je spoznala domačina Legišo s katerim se je poročila. Od takrat današnja slavljenca polnih petdeset let delita vse dobrote in težave skupnega življenja.

Čeprav nista rojena Nabrežinca, ju imajo Nabrežinci za svoja, saj živita v vasi skoraj 40 let. Stanujeta v lepo urejeni hišici prav blizu nabrežinske občine, skupaj s hčerko Anito in njeno družino.

Slavljenca sta zvesta čitatelja našega dnevnika od vsega začetka ter se čestitkam hčerke, vnukov, sorodnikov in prijateljev pridružujemo tudi mi z željo, da bi preživela še mnogo skupnih, zdravih in srečnih let. M. M.

ZANIMA OŠKODOVANCE PO VOJNI IN JAVNIH NESREČAH

V naši deželi prvi posvetovalni odbor za vprašanja vojne škode

Njegova pristojnost je raztegnjena tudi na probleme, povezane s škodo, ki jo povzročajo elementarne nesreče? - Birokracija zadržuje tudi izplačevanje integracijskih prispevkov po zakonu iz leta 1968

Na trgovinski zbornici se je te dni sestal študijski odbor za vprašanja povezana z izplačevanjem vojne škode in z imetjem, ki so ga begunci zapustili v starem kraju ob odhodu v Italijo. Na sestanku, ki se ga je na povabilo tržaškega odbora udeležil tudi zastopnik vodstva vsedržavnega združenja vojnih oškodovancev prof. Trupiano, so obravnavali v glavnem dve vprašanji z dnevnega reda: potrebo po skupnem nastopu pri finančni intendanci v Rimu, da bi pospešila postopek za likvidacijo integracijskih izplačil vojne škode in potrebo po ustanovitvi deželnega posvetovalnega odbora za vojno škodo, ki jo povzročajo javne nesreče.

Odbor je izrazil nezadovolstvo številnih vojnih oškodovancev, ki še vedno čakajo na integracijska izplačila utrpele škode za imetje, ki so ga zapustili ob odhodu. Gre za pretežno starejše ljudi, so naglasili na seji, ki že dolgo čakajo na integracijska izplačila ugotovljene škode v smislu zakona štev. 163 z dne 6. marca 1968.

Odbornik dr. Nardi je navedel glavne razloge, zaradi katerih se problem izplačevanja vojne škode rešuje s tako počasnostjo. Nekaj krivde za to je treba iskati tudi v tem, da so uradi, ki se ukvarjajo s temi vprašanji, včasih zelo oddaljeni drug od drugega in so v številnih primerih tudi brez potrebnega osebja. Zamudam bi se po mnenju dr. Nardija v bodoče lahko izognili tako, da bi zbrali vse pristojne urade v eni sami stavbi pri zakladnem ministrstvu v Rimu.

Odborniki so sprejeli predlog dr. Nardija in so pooblastili vodilnemu odboru tržaške trgovinske zbornice nalogo, naj nastopi z ustrezno zahtevo pri zakladnem ministru.

V zvezi z drugo točko na dnevnem redu, to je z ustanovitvijo posebnega deželnega posvetovalnega odbora za vojno škodo in škodo od javnih nesreč, ki naj bi imel svoj sedež v Trstu, je prof. Trupiano naglasil nujnost vzpostavitve organične in urejene pomoči v prid oškodovancem, in sicer tako na tehnični kakor tudi na upravni ravni. Vsedržavno združenje oškodovancev po vojni je pred kratkim spremenilo svoj statut ter vneslo vanj nova pravila, ki predvidevajo raztegnitev pristojnosti združenja tudi na področje škode, ki jo povzročajo elementarne in javne nesreče. V smislu novih pravil v statutu sme združenje ustanavljati deželna koordinacijska središča, izmed katerih bi bil deželni posvetovalni odbor v Trstu prvi primer decentralizirane osnove.

Deželni posvetovalni odbor naj bi deloval v okrilju tržaške trgovinske zbornice in v njem naj bi sedeli predstavniki vseh gospodarskih in negospodarskih kategorij z deželnega področja. Pri tržaški trgovinski zbornici že deluje poseben odbor za vprašanja vojne škode, njegovemu predsedniku prof. Floritu pa je bila sedaj poverjena naloga, da formalno predlaga vodilnemu odboru zbornice da sprejme predlog Vsedržavnega združenja oškodovancev in poskrbi za ustanovitev deželnega posvetovalnega odbora za vojno škodo in škodo od javnih nesreč.

Okrogla miza o tekočih gorivih

V dvorani za konference pri trgovinski zbornici je bila sinoči okrogla miza o tehničnih in gospodarskih vprašanjih, ki so povezana z delovanjem gorilnikov na tekoča goriva. Aktualna tema je privabila v dvorano veliko število strokovnjakov in poslušalcev, saj se prav v zadnjem času na tem področju porajajo novi problemi kar zadeva prehajanje premoga na tekoča goriva, zakonske zahtevke v zvezi z urejevanjem ogrevalnih naprav in končno tudi cene tekočim gorivom, ki to jesen ponovno težijo nevarno navzgor.

Okroglo mizo sta organizirali Center za ogrevanje s tekočimi gorivi iz Milana in tržaški odsek Združenja podjetnikov iz Furlanije - Julijske krajine. Strokovnjake, ki so se udeležili razprave ob okrogli mizi, je predstavil predsednik združenja podjetnikov prof. Costantinides, nato pa so spregovorili glavni tajnik milanske organizacije dr. Zezzo, i je navedel zlasti zakonske določbe v zvezi z ogrevanjem s tekočimi in drugimi gorivi, strokovnjak iz tržaške petrolejske čistilnice Aquila dr. Roiteri, ki je prikazal kemijske značilnosti posameznih vrst goriva in najustreznejši način njihove porabe glede na razsežnosti ogrevanih prostorov in na zaželen učinek, kot zadnji pa milanski izvedenec ing. Palmizi, ki se je zadržal predvsem ob raznih vrstah gorilnikov na tekoča goriva.

Opozorilo prefekture glede kruha in mleka

Prefektura sporoča, da je prejela razne pritožbe glede prodaje kruha in mleka. Predvsem ni vedno na razpolago kruha po 220 lir, kar velja za jutranje in popoldanske ure. Ko so določili ceno temu kruhu iz moke «00» in v kosih po 120 g, so hoteli zajamčiti potrošnikom, da kupijo zelo dober kruh po ugodni ceni. Peki pa so se obvezali, da ga bodo pekli. Da bi čimboli zaščitili potrošnike, so peke obvezali, da jim morajo nuditi kruh boljše vrste, če nimajo tega kruha. Da bi odstranili sleherno zlorabo, naj se potrošniki obrnejo na mestne redarje, policiste ali karabinjerje, da takoj ugotovijo kršitev predpisov.

Kar se mleka tiče, stane liter v steklenicah po 130 lir, pol litra pa 65 lir. Samo mleko v kartonastih škatlah, za katero ni določena uradna cena, so mlekarji na lastno pest podražili od 145 na 150 lir liter. Kdor ugotovi kakšno nerednost v zvezi z mlekom, naj se prav tako obrne na oblasti.

Konferenca PSU v Sesljanu

V nedeljo bo sicialdemokratska stranka organizirala v Sesljanu konferenco svojih aktivistov in članov raznih upravnih organov. Namen konference je preučiti, po zadnjih upravno - političnih spremembah, jo PSU od razkola socialistične stranke lani do danes. Konferenca bo trajala ves dan in bo poslušala tudi politično poročilo pokrajinskega tajništva. Posebno poročilo se bo dotaknilo tudi organizacijskih vprašanj in vloge sekcij PSU v njeni politični dejavnosti.

Medtem je tajništvo PSU zaključilo niz posvetov s predstavniki trgovske stroke.

Zlom stegnenice zaradi padca

Čeprav je padla v svojem stanovanju že predvčerajšnjim, se je 86-letna Teresa Marmai vd. Rodella iz Ul. del Giacinti, šele včeraj malo pred poldnem zatekla v bolnišnico. Ker so ji zdravniki ugotovili zlom stegnenice leve noge, so jo s prognozo okrevanja v 60 dneh sprejeli na ortopedskem oddelku.

Delegacija tržaške univerze v Sarajevu

Delegacija profesorjev in študentov tržaškega univerzitetnega središča, ki je pod vodstvom rektorja Agostina Origoneja na potovanju po Jugoslaviji, se je včeraj v Sarajevu sestala in razgovarjala s profesorji in študenti sarajevske pravne fakultete.

Letak SS v Dolini

Naše uredništvo je včeraj prejelo letak, na katerem je podpisana «Slovenska skupnost za občino Dolina» in v katerem se pozivajo dolinski občani in vse politične stranke in sindikati, naj obsodijo in protestirajo proti zapostavljanju domačinov, katerih je — od 30 prijavljenih — tovarna Grandi Motori sprejela samo šest, čeprav bo zaposlila 2600 oseb. O zadevi smo v našem dnevniku že pisali v včerajšnjem poročilu o seji sveta SS in pred tem v poročilu o seji dolinskega občinskega sveta.

Napol gola ženska na balkonu hiše

Včeraj dopoldne se je v Ul. Machiavelli zbrala precejšnja množica ljudi, ki so s strahom pričakovali tragedijo. Na majhnem balkonu je namreč stala napol gola ženska, za katero je kazalo, da nameravata napraviti samomor. Ljudje so poklicali policijo, ta pa gasilce in osebje Rdečega križa. Ko so bili na kraju pa so ugotovili, da ženska, 39-letna Lucia Cirillo, ki je sicer umska in telesno zaostala, ni imela nobenega namena, da bi skočila v smrt. Kljub temu so jo bolničarji odpeljali v umobolnico, kjer je bila Cirillova že večkrat na zdravljenju.

Tragično pa se je končal skok z okna stanovanja v II. nadstropju hiše v Ul. Ciamician 7 65-letne upokojenke Pietre Corsi vd. Chiandussi. Truplo pokojnice so proti večeru prenesli v mrtvašnico splošne bolnišnice.

Slov. prosv. društvo TABOR je priredilo v Prosvetnem domu na Opčinah

RAZSTAVO SLIK ATILIJA KRALJA

Razstava je odprta vsak dan do 19. oktobra 1970, od 19. do 21. ure.

Vljudno vabljeni!

KDOR

bi se hotel udeležiti tečaja

SRBOHRVAŠČINE

ki ga organizira

KASTA

naj stopi v Tržaško knjigarno Ul. sv. Frančiška 20

kjer bo dobil nadaljnja pojasnila.

GLASBENA MATICA - TRST

V SOBOTO, 17. OKTOBRA OB 21. URI

SOLISTIČNI KONCERT

ZLATA OGNJANOVIĆ — sopran
BORIS ČAMPA — flavta
MARJAN LIPOVŠEK — klavir

Izvajali bodo skladbe Friedricha Velikega, Schuberta, Gauberta, Lipovška, Kogoja, Roussela, Caselle in Novaka.

MALA DVORANA KULTURNEGA DOMA

Slovensko gledališče v Trstu

Kulturni dom

LEV N. TOLSTOJ

MOČ TEME

drama v petih dejanjih

Kostumi: ANJA DOLENČEVA
Scena: SVETA JOVANOVIĆ
Glasba: IGNACIJ OTA
Režija: JOŽE BABIČ

V nedeljo, 18. okt. ob 16. uri (OKOLIŠKI ABONMA)
V soboto, 24. oktobra ob 20.30 (ABONMA RED A)
V nedeljo, 25. okt. ob 16. uri

Prodaja vstopnic vsak dan od 12. do 14. ure ter eno uro pred začetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma; ob nedeljah in praznikih eno uro pred pričetkom predstav. Rezervacije na tel. 734265.

Abonmaje dobite vsak delavnik od 10. do 14. ure v Kulturnem domu v Trstu. Pri poverjenikih Slovenskega gledališča lahko dvignite abonmaje do 17. t. m.

Uprava Slovenskega gledališča v Trstu sporoča, da ji zaradi stavke izvenlinijskih avtobusov ni bilo mogoče organizirati posebnih avtobusov za nedeljsko predstavo. Zato vljudno prosimo, da pridejo okoliški abonenti na predstavo «Moč teme» v nedeljo z rednimi avtobusi; stroške za to bodo dobili povrnjene pri blagajni Kulturnega doma. Lepo prosimo za razumevanje.

Z «MOČJO UNIFORME»

Ansambel SG drevi v Mariboru

Ansambel Slovenskega gledališča odpotuje danes zjutraj z avtobusom v Maribor, kjer bo drevi nastopil s Stokovo burko «Moč uniforme» na otvoritveni predstavi letošnjega petega tedna slovenskih dramskih gledališč. Jutri zvečer bo gledališče z istim delom gostovalo še v Kostanjevici na Krki in se ponoči vrnilo v Trst tako, da bo v nedeljo doma za predstavo Tolstojeve drame «Moč teme».

Od letos naprej se bo mariborsko srečanje imenovalo po slovenskem gledališkem organizatorju, režiserju in igralcu ter gledališkemu vzgojitelju Ignaciju Borštniku. Pokroviteljstvo nad srečanjem pa je prevzela RTV Ljubljana. Borštnikovo srečanje se bo začelo danes dopoldne s skupščino Skupnosti slovenskih gledališč, popoldne pa bodo odprli spominsko razstavo o Hinku Nučiču, Bojanu Stupici in Jožetu Tiranu. Pred večerno otvoritveno predstavo našega gledališča bo spregovoril predsednik kulturno-prosvetnega zbora slovenske skupščine Miloš Poljanšek. Konec tedna bodo na mariborskem odru nastopili še celjsko ljudsko gledališče, mladinsko gledališče iz Ljubljane, dramsko gledališče iz Nove Gorice v prihodnjem tednu pa se bodo občinstvu predstavili igralci akademije za gledališče, radio, film in televizijo, igralci ljubljanske Drame in Mestnega gledališča iz Ljubljane. Domača mariborska Drama pa je pripravila za konec uprizoritev dveh dramskih del, med njimi Cankarjevo «Belo krizantemo». Ob koncu srečanja slovenskih dramskih gledališč bodo podelili več nagrad. Na sklepni prireditvi bo govoril predsednik slovenske akademije znanosti in umetnosti Josip Vidmar.

D. K.

Včeraj - danes

Danes, PETEK, 16. oktobra
JADVIGA

Sonce vzide ob 6.22 in zatone ob 17.17 — Dolžina dneva 10.57 — Luna vzide ob 17.45 in zatone ob 8.27.

Jutri, SOBOTA, 17. oktobra
MIRA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 17,8, najnižja 13,2, ob 19. uri 13,6 stopinje, zračni tlak 1019,4 rahlo narašča, veter 30 km severovzhodni, sunki burje 70 km, vlaga 33 odst., nebo 2 desetinki pooblačeno, morje razburkano, temperatura morja 19,5, dežja je padlo 1 desetinka.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

15. oktobra 1970 se je v Trstu rodilo 5 otrok, umrlo pa je 10 oseb.

Umrli so: 86-letna Agnese La Rosa vd. Paino, 65-letni Candido Craighero, 69-letni Mario Stener, 78-letni Giuseppe Pettirosso, 73-letna Adelaide Tognan, 48-letna Giovanna Reggente por. Puntar, 73-letni Paolo Padovini, 64-letna Vittoria Tamburin por. Riosa, 72-letna Maria Fabiancich por. Giosio, 71-letni Alfredo Francia.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)

Vielmetti, Borzni trg 12; Centauro, Ul. Rossetti 33; Alla Madonna del Mare, Largo Piave 2; Sant'Anna Erta Sant'Anna 10.

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

Biasoletto, Ul. Roma 16; Davanzo Ul. Bernini 4; Al Castoro, Ul. Cavana 11; Sponza, Ul. Montorsino 9 (Roja).

Gledališča

VERDI

Pri blagajni gledališča Verdi (tel. 23-988) sprejemajo od danes prošnje za abonmaje za novo operno sezono 1970-71, ki se bo začela 10. nov. s predstavo Verdijeve opere «Don Carlos».

Abonenti na prejšnjo sezono bodo lahko potrdili svoje prostore do 24. t. m., po tem roku pa bodo na razpolago drugim prosilcem.

Vsa pojasnila daje blagajna gledališča.

TEATRO STABILE

Univerzitetni gledališki center iz Genove bo v soboto 17. in v nedeljo 18. t. m. nastopil v Avditoriju pod pokroviteljstvom Teatra Stabile z dvodejansko predstavo Tonina Conteja «Frizorišče zarote Fieschov v Genovi Friedricha Schillerja» s sceno in kostumi Giancarla Bignardija

S tema predstavama se bo začela vrsta eksperimentalnih in avantgardnih predstav s skupnim naslovom «Gledališče danes». Za te predstave je Teatro Stabile uvedel posebne izkaznice za 5 predstav, ki stanejo za abonente 1.000 lir, za neabonente pa 1.500 lir. Po moderni predelavi Schillerjeve drame bodo na odru Avditorija predstavljena dela Harolda Pinterja, Eduarda Maneta, Brechta, Ioppola, Bulgakova, Camusa, Sartra, Shakespearja, Cocteauja in Candonija.

Blagajna v Pasaži Protti sprejema prošnje za te posebne abonmaje.

Slovenska prosvetna zveza obvešča, da so prostori Slovenskega kluba odprti vsak večer, razen ob sobotah in nedeljah.

Kino

Nazionale 16.00 «Tora! Tora! Tora!» (Napad na Pearl Harbour)
Eden 16.00 «Camille 2000», Daniele Goubert, Nino Castelnuovo, E. Rossi Drago.
Fenice 15,30 «Soldato blu», Candice Bergen, Donald Pleasence, Peter Strauss. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14 letom
Grattacielo 16.00 «Dramma della gelosia, tutti i particolari in cronaca», Marcello Mastroianni, Monica Vitti. Technicolor
Excelsior 15,30 «M.A.S.H.», Donald Sutherland, Elliatt Gould. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Ritz 16.00 «Indio black», Yul Brynner.
Alabarda 16,30 «Una su 13» Technicolor. Vittorio Gasmann, Sharon Tate, Ottavia Piccolo
Filodrammatico 16.00 «Colpo rovente», M. Reardon, S. Martinkova. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Aurora 16.00 «Zabriskie Point» technicolor Prepovedano mladini pod 18. letom.
Cristallo 16.30 «L'amante», Michel Piccoli, Romy Schneider, Lea Massari. Technicolor
Capitol 16.00 «I girasoli», Sofia Loren. Marcello Mastroianni. Technicolor
Moderno 16,30 «Ma chi t'ha dato la patente». Franco Franchi, Ciccio Ingrassia.
Impero 16,30 «Alla bella Serafina piaceva far l'amore sera e mattina». Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Vittorio Veneto 16.00 «La caduta degli dei» Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Ideale 16.00 «Il pistolero di Casagrande», Ales Nicol, George Mistrel. Technicolor.
Astra 16.30 «L'invasione degli astromostri». Technicolor.
Abbazia 16.00 «La piscina», Alain Delon, Romy Schneider. Prepovedano mladini pod 14 letom.

MILJE

Verdi 17.00 «I lunghi giorni delle aquile», H. Andress, M. Caine, L. Olivier, Suzanne York. Technicolor.

Ljudska prosveta

Pevski zbor Srečko Kumar z Repentabra obvešča svoje člane, da prične z rednimi pevskimi vajami v torek, 20. t. m. ob 20. uri v prostorih občinske kopalnice. Ker stopamo v novo sezono prosvetnega delovanja, vabimo vse tiste, ki jih petje zanima, da se pridružijo našemu pevskemu zboru. K sodelovanju kličemo tudi sosednji vasi Repnič in Briščke.

Izleti

SPDT priredi v dneh 3. in 4. nov. avtobusni izlet po Dolenjski vzdolž reke Krke do Cateških Toplic, kjer je možnost kopanja v bazenu. Naslednji dan obisk Titove rojstne hiše v Kumrovcu. Cena: 6.300 lir (člani), 6.800 lir (nečlani). V ceni je vključena vožnja, večerja, prenočišče in zajtrk (v Cateških Toplicah). Vpisovanje v Ul. Geppa 9, tel. 31-119.

BCIC
BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
TRST - Ulica F. Filzi št. 10
Tel. 38101/38045
opravlja vse bančne posle
kupuje tujo valuto

Včerajšnji odkupni devizni tečaji:

Ameriški dolar	619,—
Kanadski dolar	590,—
Brit. šterling	1480,—
Švic. frank	142,—
Franc. frank	110,—
Belg. frank	12,—
Hol. florint	172,—
Nemška marka	170
Avst. šiling	23,80
Dinar	42,50

Razstave

V galeriji Rossoni je razstava slikarke Albe Hrelja. Razstavlja okrog 20 novejših olj. Razstava bo odprta do 20. t. m.

V galeriji Torbandena razstavlja Roberto Crippa.

V Kulturnem domu v Trstu je do 31. oktobra razstava

NAŠA ZGODOVINA V POŠTI DO POŽIGA NARODNEGA DOMA

Razstavo je pripravil znani slovenski filatelist dr. Fran Jurišević.

Darovi in prispevki

Ob zlati poroki, ki jo praznujeta danes, darujeta Alojzija in Alojz Legiša iz Nabrežine 5.000 lir za Dijaško matico

Sergij Cerkvenič je daroval 2.000 lir za Mladinski sklad prosvetnega društva v Skednju

DVOJNA SPLAVITEV V NAVALGIULIANU

Vlačilca «Vivara» in «Monte Faito», ki so ju včeraj dopoldne splavili v miljski ladjedelnici Navalgiuliano, je pred kakimi sedmimi meseci naročila neapeljska družba «Rimorchiatori Napoletani». Posebnost včerajšnje splavitve, ki jo je nekoliko motil nepričakovano močan veter, je v tem, da sta vlačilca, od katerih ima vsak po 200 ton, zdrknila v morje istočasno, saj sta bila med seboj zvezana. Tehnika je bila sicer tradicionalna, in plovili sta se prvič srečali s svojim elementom s krmnim delom. Sedaj sta privezani ob pomolu ladjedelnice, kjer ju bodo dokončali in opremili. Po zadnjih ocenah naj bi to delo trajalo okoli tri mesece. Na saniščU, s katerega so včeraj spustili vlačilca v morje, je v gradnji še 3.000-tonska petrolejska ladja. Vlačilca sta 31 m dolga in 8,60 m široka. Opremljena bosta s strojem, ki jima bo omogočal hitrost 12 vozlov pri prosti plovbi.

Sporočamo žalostno vest, da nas je po dolgi in mučni bolezni za vedno zapustila naša draga nepozabljena mama in nona

EMA ČESNIK vd. METLIKA

Pogreb drage pokojnice bo danes ob 16. uri iz hiše žalosti na domače pokopališče.

Žalujoči hčerka Maruška z možem Ninotom, sestri Stana in Zora z družinama, vnuki Aleksij in Ksenija in vsi sorodniki

Bazovica, Bovec, Ljubljana, 16. oktobra 1970.

Nenadoma nas je zapustila naša predraga

IVANKA PUNTAR roj. REGENT

Pogreb bo v soboto ob 16. uri izpred hiše žalosti na Proseku.

Žalujoči: mož Albin, sestri Zala in Vera ter drugo sorodstvo

Prosek, 16. oktobra 1970.

Sporočamo žalostno vest, da nas je po dolgi bolezni za vedno zapustil naš dragi oče, brat in nono

JOSIP PETAROS (FRANCETOV)

Pogreb nepozabnega pokojnika bo danes ob 15.30 iz kapele glavne bolnišnice na domače pokopališče v Borštu.

ŽALUJOČA DRUŽINA PETAROS
(Boršt št. 68)

Boršt, 16. oktobra 1970.

jesen
drop
«izredno povoljni nakupi»

Takoj si oglejte cene v trgovinah drop. Kupite takoj pripravljene modne novosti v trgovinah drop

V vseh sto petdesetih trgovinah drop, v vseh trgovinah Grande Magazzino Centro drop, se nadaljuje slovita prodaja kolekcije za jesen in zimo 1970 za moškega, za žensko in za otroke po cenah

«Izredno povoljni nakupi»

Moda midi

in nova rjasta barva v plašču iz volnenega krepa, 32.000 lir, v ekskluzivi trgovin drop ter v površniku iz beige tweeda ter v rjasti barvi po 34.000 lir.

Kroj moški 1970

in nove dolžine midi plašča iz blaga iz čiste štikane volne, 29.500 lir. Za k midi plašču modna obleka iz čiste volne, 26.500 lir.

Trgovine drop

Trst
Ul. Dante 12
Gorica
Korzo Italija 82
Pordenon
Viale Cossetti 14
Videm
Via Vittorio Veneto 6

drop

S SEJE OBČINSKEGA SVETA V GORICI

Naše delo gre mimo preživelih mitov in lahke demagogije v strogo realnost

Tako je župan Martina poudaril v svojem odgovoru na diskusijo o programu Priporočilo za sodelovanje vseh pri reševanju občinskih problemov

Na zadnji seji občinskega sveta v Gorici, v sredo zvečer, je župan Martina odgovoril na pripombe pripadnikov raznih strank k programu levega centra v debati, ki je zavzela kar dve prejšnji seji.

Župan je ugotovil, da je debata vzela kar nad pet ur in če bi hotel izčrpno odgovoriti na vse, kar je bilo v njej načeto, bi potreboval prav toliko časa. To pa ni nujno in potrebno, ker bodo številni problemi, ki so bili v debati načeti, kmalu zopet prišli pred občinski svet. Jedro vsega problema je v tem, da program v svoji enostavnosti in svojem realizmu prikazuje vso resnost, s katero se je predstavil svetu in vsemu mestu.

Občinski svet ima vso pravico spremljati in komentirati zunanje dogodke, po svetu ali v državi ter pri tem tolmačiti skrb in zanimanje občanov, tako kar se tiče dogodkov na Srednjem vzhodu in drugih svetovnih dogodkov na kulturnem, gospodarskem in drugih področjih. Pri vsej debati pa mora prevladovati težnja po sodelovanju in vkljub različnim gledišcem je treba nakazati pomanjkljivosti ter njihovo izpopolnitev in dati besedam pravo vsebino z dejanji. Treba je pri vseh predlogih, katere se postavlja, iskati korist občanov in izpopolniti vse predloge v tem smislu, ne pa samo negativno ocenjevati že postavljene predloge.

Župan se je nato obrnil do predstavnikov desnice, ki vedno vnovič predlagajo mite preteklosti in pretirane ter nepotrebne zaskrbljenosti. Smo na dveh različnih poteh in tudi kulturno daleč drug od drugega in zato se naša gledišca ne morejo srečati. Mi smo, je poudaril župan, zasidrani v našem času in v realnosti, ki je pred nami. Smo zvesti pravim idealom in principom in ne bomo dopustili, da bi nas ovirali megleni miti pri našem pozitivnem delu v korist občine.

Liberalcem je dejal, da se odbor ne more omejiti samo na en problem, kot je »posojilo na čast«, ki naj bi ga dali študentom in glede česar niti ni večine v občinskem svetu.

Predstavnikom leve opozicije, ki očitajo plehkost programa leve sredine, da je občinski program v središču realnosti in izven lahke demagogije in utopističnih argumentov. Biti vedno kritičen samo zaradi kritike brez potrebnega potrdila z dejstvi, je v nasprotju s komunistično realnostjo tam, kjer imajo občinsko upravo neposredno v svojih rokah in kjer dajejo prav oni slabe zglede.

Paternalizem, je nadaljeval župan, to ni naša zavzetost, za reševanje problemov naših občanov; paternalizem je takrat, kadar si kdo ekskluzivno prevzame pravico biti zaščitnik revnejših slojev ter predlaga napredek in nove dosežke, ki se lahko dosežejo ne z magičnimi vabami, ampak z vsakodnevnim delom in v vsakodnevni in komplicirani realnosti.

Po tem političnem uvodu se je župan dotaknil tudi raznih argumentov občine, ki so bili predmet diskusije. Nekatere od njih: kot okuženje zraka, podrobni urbanistični načrti, mestni razvoj, skrb za parke, turizem, predmestja, mladino itd. bo občinska uprava vzela v poštev pri svojem delu, ter bodo o njih razpravljali na bodočih sejah občinskega sveta. Vsekakor pa je delo občinske uprave odvisno od bilančnih sredstev.

To velja tudi za stanovanjski problem, za katerega je bila posebna postavka že v prejšnjem občinskem proračunu. Programacija v naši zamisli ni samo bilanca številk, ampak se tiče vrste del, ki naj bi se razvila v prihodnjih letih in ki jih je treba usmeriti v pozitiven razvoj na področju dela in gospodarskih dejavnosti v okviru, kot ga je nakazal prof. Forte tudi v sodelovanju med Gorico, Trstom in Tržičem na industrijskem področju.

Naš program, je zaključil župan svoj odgovor na diskusijo, se bo izvajal v obdobju petih let ter ima široko obzorje za bodočnost naše občine. Zato ponovno poudarjamo potrebo pogostih in koristnih debat o občinskih problemih v občinskem svetu. Priporočila in nasvete, ki so jih dali diskutanti v svojih posegih, bomo vsekakor upoštevali pri bodočem delu. Naloga često ne bo lahka. Zato pričakujemo in nanj tudi računamo, sodelovanje in razumevanje vseh občinskih svetovalcev pri našem bodočem delu.

Na začetku seje je občinski svet sprejel ostavko svetovalca PSU De Gressija, ki ga je nadomestil Ezio Bianconi. Po zaključku županovega odgovora na diskusijo pa so prešli k obravnavi upravnih problemov, ki so bili na dnevnem redu in o katerih bomo poročali prihodnjič.

Zdravniki iz Nove Gorice na obisku v Tržiču

V bolnišnici za pohabljene otroke v Tržiču (AIAS) je bila včeraj na obisku delegacija vodstva otroške bolnišnice na Stari gori pri Novi Gorici. V delegaciji so bili primarij te bolnišnice dr. Koršič, upravni vodja dr. Kocjančič in tajnica Alenka Saver. S predsednikom tržiške bolnišnice Michelom Marassijem in zdravnikom dr. Labbadiom so si ogledali bolniške naprave ter razpravljali o problemih sodelovanja in izmenjavi izkušenj pri zdravljenju malih bolnikov. Tako izmenjavo izkušenj so že nekaj časa izvajali v obojestransko korist.

IZPRED OKRAJNEGA SODIŠČA

Namesto pravega krivca je bil obtožen skrivnega prehoda meje

Žena ni pobegnila z doma, ampak je odšla v Gradež za delom

Pred okrajnim sodnikom v Gorici dr. Balanijem se je včeraj dopoldne zagovarjal 68-letni Mauro Guidi iz Bologne, Ul. Morelli 1. Obtožen je bil, da je odšel skrivaj in brez potrebnih dokumentov v Jugoslavijo, odkoder so ga potem jugoslovanski varnostni organi vrnili italijanskim obmejnim oblastem pri Rdeči hiši.

Obtožnica se nanaša na dogodek od 29. septembra lani. Takrat so jugoslovanski organi izročili italijanskim pri Rdeči hiši zjutraj ob 9.20 uri človeka, ki je bil brez kakršnihkoli osebnih dokumentov. Pri zaslišanju je izjavil, da se piše Mauro Guidi in da je iz Bologne. Čez mejo je odšel 6. avgusta opolnoči pri Kostanjevici z namenom, da si bo poiskal v Jugoslaviji kakšno zaposlitev. Prišel je v Ljubljano, Maribor, Zagreb in ker ni dobil nikjer ustrezne zaposlitve, se je namenil tudi v Beograd. Peljal se je skupaj z nekim rojakom iz Modene na skuterju toda spotoma jih je ustavila cestna policija. Ker so ga našli brez dokumentov, so ga odpeljali na mejo. Tu so ga po zaslišanju prijavili sodnim oblastem.

Na včerajšnji razpravi je obtoženec odločno zanikal, da bi bil kdajkoli v Gorici in da tudi ni bil še nikoli v Jugoslaviji. To so medtem ugotovili tudi policijski organi na osnovi policijske segnaletike. Ta je namreč pokazala, da mož, ki so ga ustavili na meji v resnici ni bil Guidi ampak 69-letni Giuseppe Sandrolini iz Savigna pri Bologni, ki je podal policiji lažne osebne podatke. Ugotovili so nadalje, da je Sandrolini umsko omejen in da je že večkrat dal policiji lažne osebne podatke ter je bil že 12-krat kaznovan za razne prestopke.

Spričo takih ugotovitev je državni tožilec odv. Pedroni predlagal oprostitev obtoženca in tako je sodnik ustavil postopek, ker obtoženec ni bil prava kriva oseba. Branil ga je uradno dr. Battello.

Pri drugi razpravi se je morala zagovarjati 28-letna Francesca Tarantino por. Giardina iz Gorice, Ul. Aprica 31. Obtožena je bila, da je zapustila svoj dom in moža ter prekršila svoje družinske in zakonske dolžnosti.

Pri včerajšnji razpravi so ugotovili, da je prijavo proti njej vložil mož lani konec maja, ko je bil med njima v teku postopek za ločitev. V resnici je bil meseca julija lani izdan sodni odlok za ločitev, ki daje dovoljenje zakoncema za ločeno življenje. Obtoženka je nadalje izjavila in dokazala, da je odšla konec maja z doma toda na delo v Gradež, kjer je bila zaposlena kot sobarica pri gostišču Ville Bianchi. Pred odhodom je svojo 8-letno hčerko Patricijo izročila staremu očetu in tudi 30 tisoč lir za moža. Tudi pozneje je še prišla na obisk k hčerki. Sodišče je upoštevalo vse te okoliščine in je obtoženko oprostilo, z aplikacijo amnestije. Branil jo je odv. Mayo.

Drž. tož. odv. Pedroni; sodnik dr. Balani, zap. Magda Massi.

SINDIKALNE VESTI

Tudi v tekstilni tovarni v Podgori 1400 delavcev v dopolnilno blagajno

Velika zaskrbljenost med delavstvom - Jutri posvet sindikatov

Poročali smo že o proizvodni krizi v tekstilni tovarni v Sovodnjah, kjer je vodstvo poslalo za določeno dobo svoje delavce v dopolnilno blagajno s skrajšanim delovnim urnikom. Danes je prišla vest o podobnih težkih odločitvah tudi iz tekstilne tovarne v Podgori.

Vodstvo tovarne Cotonificio Triestino je danes obvestilo notranjo komisijo tega podjetja, da mora znižati delovni urnik za 1000 svojih delavcev na po 40 ur tedensko in za drugih 400 na po 32 ur tedensko. Kot vzrok navajajo težave, ki so nastale pri prodaji izdelkov na domačem in tujih trgih in tudi zaradi težav, ki so nastale pri kreditiranju.

Prizadeti so predilnica, tekstilni oddelki in uslužni oddelki. Zaskrbljenost vzbuja tudi odločitev vodstva, da bodo odstranili 28 predilnih strojev (rings) ne da bi iste nadomestili z drugimi: to bi pomenilo izgubo 35 delovnih mest. Zaskrbljenost vzbuja tudi dejstvo da sistematično zmanjšujejo število tekstilnih statev v tekstilnem oddelku, kar traja že eno leto, bodisi da jih so razdrli ali prepeljali v druge tovarne. Gre za kakih 100 statev.

Spričo tako važnih odločitev je tekstilni sindikat CGIL sklical za soboto 17. t.m. sejo svojega vodstva, na kateri bodo proučili položaj in ustrezno ukrenili v obrambo koristi v tej tovarni zaposlenih delavcev, predvsem jamstvo za stalno zaposlitev in za ponoven drig proizvodnje te tovarne.

Pobeglega kaznjenca so vrnili v Jugoslavijo

Včeraj so ustavili policijski organi v Gorici nekega mladeniča, ki se je vedel precej sumljivo. Zaslišali so ga in izjavil je, da mora po nekih opravkih v Trst. Na poti proti goriški železniški postaji je odkrilil, da bi se oglasil na kvesturi, kar je vzbudilo pri policaju, ki ga je spremljal, sumnjo da nekaj ni v redu. V resnici se je mladeniču kmalu posrečilo izginiti v bližini postaje.

Kvestura je takoj opozorila Trst, Tržič, Videm in druge kraje ter priložila opis sumljivega tipa. Kmalu so ga izsledili v Trstu, kamor se je pripeljal včeraj okrog poldne ter zainteresiral tudi jugoslovansko policijo. Od tam so kmalu dobili sporočilo, da je mladenič pobegnil ko so ga peljali v zapore v Kranju in da gre za nevarnega roparja in vlomilca, po imenu Jerneja Stera, ki ima 26 let. Na zaslišanju v Trstu je izjavil, da je hotel obiskati nekega duhovnika, svojega znanca, v Trstu in da je potem nameraval v Francijo, po vsej verjetnosti v tujsko legijo. Po zaslišanju so ga na meji vrnili jugoslovanskim obmejnim organom.

V Podnanosu je zavozil s ceste

Včeraj ob 0,30 po polnoči so sprejeli za 15 dni na zdravljenje v splošno bolnišnico v Gorici 58-letnega Adolfa Kuzmina iz Štandreža, Mihaelova ulica 76, ki so mu zdravniki ugotovili poškodbe na medenici, z verjetnim nalomom kosti. Kuzmin je izjavil, da se je prešnji večer odpravil z avtom fiat 850 na drugo stran meje in da je na Vipavskem pri Podnanosu izgubil kontrolo nad vozilom zavozil s ceste in trešči v obcestni kamen. V bolnišnico so ga pripeljali z reševalcem jugoslovanskega Rdečega križa.

Še o trčenju na Kornu

Včeraj smo na kratko poročali o prometni nesreči na Kornu v Gorici, kjer je nekaj po 21. uri prejšnji večer neki avto podrl skuterista 40-letnega Albina Turka iz Gorice, Ul. Vittorio Veneto 117, ki so ga pridržali v goriški bolnišnici za 90 dni na zdravljenju.

Dodamo naj, da ga je podrl 31-letni uradnik Claudio Tosoratti iz Gorice, Ul. Roma 14, ki je prihajal s svojim fiatom 850 iz Ul. S. Pellico proti Ul. Corducci. Skuterist pa je vozil v nasprotni smeri. Karabinjerska ivdinica, ki je napravila zapisnik, je ugotovila ,da je bil ranjen samo Turko in da je Tosorattijev avto utrpel precejšnjo škodo, kakor tudi moped.

Z mlekom se je oparil

Včeraj so v bolnišnici v Tržiču nudili prvo pomoč 7-letnemu Aleksandru Keršavaniju iz Gorice, Ul Del Santo 17, ki se je oparil z vrelim mlekom, ko je bil na obisku pri sorodnikih v Tržiču. Pri tem je dobil opekline prve stopnje na levem laktu. Okreval bo v nekaj dneh.

Občni zbor prosvetarjev v Gabrjah

Prosvetno društvo «Skala» v Gabrjah vabi vse svoje člane, prijatelje in sodelavce na redni letni občni zbor društva, ki bo v dvorani šolskega poslopja v Gabrjah v torek, 20. t. m. ob 20. uri.

Po občnem zboru bodo predvajali kratek, a zanimiv film.

Pridite v čim večjem številu! Priporočamo točnost!

PO NESREČI V TOVARNI V KRMINU

Interpelaciji deželni upravi za izboljšanje delovnih pogojev

Vodstvo Tec-Friulia naj poskrbi za učinkovite varnostne ukrepe

V zvezi s hudo nesrečo na delu v krminski tovarni v sredo popoldne, sta komunistična deželna svetovalca Bergomas in Zorzenon predložila na seji deželnega sveta včeraj 15. t.m. posebno vprašanje.

V njem ugotavljata, da sta se v sredo, 14. oktobra dva delavca v tovarni Tec-Friulia v Krminu hudo ponesrečila pri delu, ko sta pri polaganju in kuhanju sintetične smole delala pri proizvodnji umetnega usnja.

Še pred 8 meseci je tajništvo delavske zbornice v Gorici poslalo pokrajinskemu nadzorništvu za delo in občinskemu zdravniku v Krminu pismo, v katerem so našteli nevarnosti, katerim so podvrženi delavci v tem podjetju, kjer se je že večkrat med delom pojavil ogenj. Žal pa do sedaj vodstvo tovarne ni sprejelo nobenega ustreznega ukrepa, ki naj bi odpravil nevarnost požara in zajamčil varnost delavcev na delovnem mestu.

Spričo hude nesreče, ki se je pripetila prizadetima delavcema sta oba interpelanta vprašala odbornika za delo in za industrijo ali ne mislita uvesti stroge preiskave s katero naj bi ugotovili, kdo je odgovoren za nesrečo in kakšne ukrepe nameravajo sprejeti v deželnem odboru, da bi zajamčili varnost delavcev v tovarni in nadaljevanje proizvodnje v njej.

Podobno vprašanje je naslovil na predsednika deželnega sveta tudi svetovalec Rizzi, ki ugotavlja, da opravlja v navedeni tovarni zdravju škodljiva dela s plini, dimom, prahom in barvami, ki se nekontrolirani širijo po delovnih prostorih, kar je zelo škodljivo za zdravje zaposlenih. Tem povzroča bruhanje, zastrupitev, glavobol, žgoče oči itd.

Ker je podjetje deležno jamstva in finančne pomoči dežele, ki je tudi finančno soudeležena pri podjetju s 716,5 milijona lir, bi morala deželna uprava v smislu obstoječih predpisov v zadevi intervenirati za izboljšanje delovnih pogojev in varnostnih naprav.

TRŽAŠKI DNEVNIK

VČERAJ PRED TRŽAŠKIM KAZENSKIM SODIŠČEM

Pobalinsko bahanje je dovedlo golobradca do kraje lambrete

Zaradi tatvine ter vožnje brez vozniškega dovoljenja so ga sodniki obsodili na skupno 1 leto in 1 mesec zapora ter na denarno kazen - Njegovemu prijatelju odpustili zaradi mladoletnosti

Pred tržaškim kazenskim sodiščem (preds. Corso, tož. Tavella, zapis. Corrado) sta se včeraj morala zagovarjati dva mladoletna tatiča, ki sta ju nebrzdana strast po kraji in bahaštvo že večkrat pripeljala pred sodnike. Na zatožni klopi sta sedela 19-letni Roberto Martellani iz Oglejske ulice št. 3 ter 17-letni Giovanni M., oba obtožena tatvine lambrete ter vožnje brez vozniškega dovoljenja.

Martellani je, kot je pozneje sam povedal, dne 5. julija letos, okrog 17. ure zvečer, šel z doma in se odpravil v mestni kinematograf. Tu je ostal približno do 20. ure, ko se je napotil do Trga Sv. Jakoba, kjer se je srečal z Giovannijem M. in drugimi pobalini iz tega mestnega okraja. Med pogovorom o tem in onem, ki se je zavlekel za dobro uro, je Martellaniju nenadoma švignila v glavo briljantna, vendar skrajno naivna in pobalinska misel. Junaško se je postavil pred prijatelje in se pričel bahati, da lahko kadarkoli razpolaga s katerimkoli motornim vozilom. To petelinjenje pa ga je spravilo na sila slabo in nevarno pot. Ker mu prijatelji niso preveč verjeli, da bi bil zmožen storiti kaj takega, jim je zabičal, naj le malce počakajo, pa bodo že videli, kaj vsega je zmožen napraviti. Res se je kake četrt ure pozneje spet vrnil k prijateljem, tokrat sicer ne peš, pač pa na udobni lambreti, ki jo je malo prej ukradel v neki stranski ulici, in kot se je pozneje izkazalo, je bila last 30-letnega Gualtiera Pansera iz Ul. Gambini 27.

Zelo ponosen nad pravkar storjenim junaškim dejanjem je posadil na zadnji sedež še Giovannija M. in skupaj sta se odpeljala najprej proti Trgu Sansovino, potem proti Ul. Cavana ter do Trga Libertà. Martellani je bil pri tem tako «dober», da je dovolil prijatelju Giovanniju za nekaj časa voziti težko prisluženo lambreto. Ko pa sta privozila do že omenjenega Trga Libertà in se hotela podati proti Barkovljam, je njune načrte skazil poseg avtomobilske patrulje mestnih redarjev, ki so prav tedaj krožili okrog trga in bližnjih ulicah.

Bilo je namreč nekaj po 1. uri ponoči, ko je mestni redar zagledal na Trgu Libertà omenjeno lambreto, ki je blazno drvela v smeri proti Barkovljam. Že je hotel ustaviti golobrada mladeniča, ko je Martellani, ki je vozil lambreto, še bolj pospešil hitrost. Redarji so z avtomobilskim telefonom nemudoma obvestili o dogodku drugo avtomobilsko patruljo, ki je vozila proti Barkovljam. Ti so se takoj postavili na prežo in res kaj kmalu zapazili drvečo lambreto. Eden od redarjev je hitro zažvižgal s piščalko ,drugi pa vzdignil rdečo paleto. Pobalina pa, kot da bi imela kosmata ušesa, sta švignila z lambreto mimo njih in zavila v Ul. Boveto. Tu sta se nenadoma ustavila, stopila z lambrete in se zagnala v dir. Možje postave so ju kmalu dohiteli in seveda takoj aretirali.

Martellani je takoj v začetku priznal, da je vozil lambreto, ki jo je malce prej ukradel v neki ulici, brez vozniškega dovoljenja. Giovennu M. pa je plaho izpovedal, da je sedel na lambreto le zato, da bi ga prijatelj odpeljal domov. Zanikal pa je, da bi vedel, da gre za ukradeno vozilo.

Tudi na včerajšnji razpravi pred kazenskim sodiščem sta pobalina ponovila vse, kar sta že povedala mestnim redarjem v trenutku aretacije ter preiskovalnemu sodniku. Javni tožilec dr. Tavella je predlagal za Martellanija, kar zadeva tatvino, 8 mesecev zapora ter 40 tisoč lir denarne kazni, kar zadeva vožnje brez vozniškega dovoljenja pa 2 meseca pripora ter 7 tisoč lir globe. Za Giovannija M. je zaradi mladoletnosti slednjega predlagal odpustitev. Branilec odv. Kostoris pa je predlagal za Martellanija najnižjo kazen, za drugega pa oprostitev ker ni zakrivil kaznivega dejanja, v drugi, podrejeni stopnji pa oprostitev zaradi mladoletnosti.

Sodniki so po krajšem posvetu razglasili sledečo razsodbo: Martellanija so zaradi tatvine obsodili na 10 mesecev in 20 dni zapora ter 40 tisoč lir denarne kazni, za drugo obtožbo pa na 2 meseca in 20 dni pripora ter 15 tisoč lir globe. Kar zadeva Giovannija M. so v celoti sprejeli tožilčev predlog.

Pred istimi sodniki se je včeraj moral zagovarjati za zaprtimi vrati 32-letni Carlo Vatta iz Akvilinije št. 97, ki je bil obtožen opolzkih dejanj. Obtožnica ga je namreč dolžila, da je dne 25. oktobra lani na stopnišču hiše, v kateri prebiva, napadel 55-letno Marijo Cuzzi por. Biucchi iz Ul. Foscolo 10, ji dvignil krilo ter jo pričel sramotno nadlegovati.

Sodniki so v celoti sprejeli tožilčev kot branilčev predlog odv. Sferche po oprostitvi zaradi pomanjkanja dokazov.

Zaprta cesta pri Štivanu

Zaradi nujnih del na novem vodovodu bo državna cesta 14 v bližini odcepa državne ceste 55 pri Štivanu, zaprta za promet od 23.30 16. t.m. do 6. ure 17. t.m. Vozila, ki bodo prihajala od Trsta proti Tržiču, bodo preusmerjana v Sesljan po državni cesti 202, in prav tako tudi tista, ki bodo prihajala od Tržiča v smeri proti Trstu.

● *Tržaško pokrajinsko združenje obrtnikov sporoča*, da bo v soboto, 17. t.m. ob 17. uri v sejni dvorani trgovinske zbornice v Ul. S. Nicolò 5 občni zbor obrtnikov. Obravnavali bodo vprašanja pokojnin, zdravstvene oskrbe, taks ter programskih izbir v državnem in deželnem merilu. Predsedoval bo A. Calabrini, tajnik vsedržavne zveze obrtnikov.

P.D. «JEZERO» IN ANPI V DOBERDOBU
PRIREJATA
teden proslav 25-letnice NOB
OD SOBOTE, 10. DO SOBOTE, 17. OKTOBRA
Program:
Danes, 16. t. m. ob 19.30: Enodejanka «Mati», izvaja dramska skupina iz Križa — Nastop «Briškega okteta».
Jutri, 17. t. m.: Ob 19.30 na trgu govor predsednika SKGZ G. Vesela. Sodelujejo godba na pihala in pevski zbori.
VABLJENI!

NOCOJ OBČINSKA SEJA V TRŽIČU

Matteo Versace župan Vittorio Semola podžupan

Odobrena koalicija KD-PSI - Bivši župan Romani je tej rešitvi nasprotoval - ACLI polemične do socialdemokratov

Določeno je! Nocoj bodo na prvi povolilni seji občinskega sveta v Tržiču izvolili župana in odbornike, na podlagi sporazuma, ki sta ga sklenili socialistična in demokrščanska stranka. Krščanski demokrati so za župana spet predlagali sedanjega župana Versaceja, za podžupana bo socialist Semola.

Do zadnjega so bili krščanski demokrati negotovi kdo bo župan. Poleg Versaceja je kandidiral na to mesto tudi dosedanji načelnik svetovalske skupine prof. La Rosa, na ponovno izvolitev je mislil tudi nekdanji župan Romani, tajnik mestnega odbora KD in predsednik konzorcija za industrijsko cono, ki je na volitvah dobil največ preferenčnih glasov. Vendarle se je Romani do zadnjega protivil sporazumu s socialisti in ko so krščanski demokrati glasovali o tem sporazumu pred nekaj dnevi, je baje le on bil nasprotnega mnenja. S tem njegovim nastopom v zvezi se v Tržiču govori tudi, da ni pristopil k morotejski skupini in da je ostal dorotejec.

S tem premikom v vrstah KD niso vse stvari jasne. O tem je govor tudi v poročilu pokrajinskega vodstva ACLI, ki zahteva razjasnitev na tem področju.

V istem poročilu ACLI je tudi govor o dvostrankarski koalicija v Tržiču. Na eni strani ACLI ugotavljajo, da je to prvi korak k podobni koaliciji na celotnem področju tržiškega okoliša, na drugi pa izražajo svoje zadovoljstvo, da je prišlo do odstranitve socialdemokratov iz večine. Čez nekaj dni bomo lahko čuli odgovor socialdemokratov, ki so brez dvoma zelo polemičen in do rešitve krize v Tržiču do mnenja goriških ACLI.

Mali oglasi

SLUŽBO DOBI žena s priporočili, vajena vsakega dela ,tudi negovanja dojenčka. Družinska oskrba, dobra plača. Zglasiti se pri: Brandolin, Gorica, Ul. Petrarca 5 — tel. 36-06.

Kino

VERDI 16.30—22.00: «Woodstock, tre giorni di pace, amore e musica», kinemaskopski film v barvah.
CORSO 17.00—22.00: «Tristana», C. Deneuve in F. Nero; barvni film, mladini pod 14. letom prepovedan.
MODERNISSIMO 17.15—22.: «20.000 dollari sporchi di sangue», M. Ford in F. Sancho; italijanski kinemaskopski film v barvah.
VITTORIA 17.15—21.30: «La tortura delle vergini», H. Lon in O. Vuco; nemški film v barvah, mladini pod 18. letom prepovedan.
CENTRALE 17.30—21.30: «Vagone letto per assassini», C. Allegret in J. Perrin Francoski film; mladini pod 18. letom prepovedan.

Tržič

AZZURRO 17.30: «De Sade», J. Huston in S. Berger; film je v barvah.
EXCELSIOR 16.00: «Beato tra le donne», L. De Funes; film je v barvah.
PRINCIPE 17.30: Le vergogne del mondo», dokumentarni barvni film G. Skoteseja.

Nova Gorica

SOČA «Obesite ga brez milosti», ameriški barvni film — ob 18. in 20.
SVOBODA «Pridi, pridi draga moja», zapadnonemški barvni film — ob 18. in 20.
DESKLE Prosto.
ŠEMPAS «Divje srce», mehiški barvni film — ob 20.
KANAL Prosto.
PRVAČINA «Pesek Iwo Jime», ameriški barvni film — ob 20.
RENČE Prosto.

DEŽURNI LEKARNI

V GORICI

V Gorici je danes ves dan in ponoči dežurna lekarna SORANZO, Verdijev korzo 57 — tel. 28-79.

V TRŽIČU

V Tržiču je ves dan in ponoči dežurna lekarna CENTRALE, Fitz in Enneri, Trg republike 26, tel. 72341.

TAKO PIŠE LIST «NATION»

Turčija ne mara ameriške vojske

Američani so objestni - Turški visokošolci zmetali ameriške mornarje v Bospor - Vojska je levo usmerjena

Zaradi spora med Izraelom in arabskim svetom je ves Bližnji vzhod kot sod smodnika, ki bi se mogel vsak trenutek raztreščiti in potegniti s seboj ves ostali svet v novo, tretjo svetovno katastrofo. Moskva in Washington sta na tem delikatnem področju angažirana do skrajnosti in ima opazovalec vtis, kot da se tu kosata v svojih sposobnostih dva akrobata, ki merita sleherno svojo potezo, da bi kdo ne šel čez mero in da bi hkrati ne pokazal popustljivosti ali celo strahu pred «sovražnikom». In v vsem tem napetem ozračju živi v neposredni bližini država, ki daje vtis, kot da se je vse to ne tiče. Mislimo pri tem na Turčijo, ki meji na arabski svet, ki pa daje vtis, kot da se je zadeva arabskega sveta ne tiče, saj je njena diplomacija le enkrat poskusila posredovati v sporu z Izraelom, sicer pa je doma «vse v najboljšem redu». Toda vse to je le navidez. Ugledni ameriški list «Nation» je o sedanjih razmerah v Turčiji objavil članek pod naslovom «Američani v Turčiji». Gre za članek, ki ga je vredno povzeti, ker nam zelo nazorno prikaže, kako v Turčiji vre, pa čeprav se zdi, da v tej deželi vlada idealen mir. Prepustimo besedo ameriškemu listu:

Na Bližnjem vzhodu se ZDA sporijemajo z resnimi vprašanji. Vedno močnejši je vpliv Sovjetov v Egiptu. Sile sovjetske mornarice v vzhodnem Sredozemlju so skoraj enake sili šestega ameriškega ladjevja. Odnosi z arabskimi deželami so malone nepoznani. Mnogi naši najtesnejši prijatelji v Evropi so na nas začeli gledati s prezirom, ko smo obnovili pomoč grški polkovniški vladi. Naslednja eksplozija bi se mogla zgoditi v — Turčiji.

V septembru so poslednji člani pettisoččlanske dobrovoljske čete korpusa miru zapustili Ankaro. Bili so prisiljeni zapustiti Turčijo zaradi protiameriškega vzdušja v deželi. Večina teh prostovoljcev je predavala angleščino na vseučiliščih in drugih šolah v Ankari, v Istanbulu in drugod. Toda študenti so bojkotirali predavanja in izjavljali, da se ne bodo vrnili k uram angleščine vse dotlej, dokler prostovoljci, ki so jih enostavno imenovali agente CIA, ne zapustijo vseučilišča.

Prostovoljce so ustrahovali tudi z grožnjami, nekateri pa so bili tudi fizično napadeni. Čeprav je vlada premiera Demirela vztrajala na tem, da bi prostovoljci ostali, politično ni bilo pametno, da bi to javno povedal, ker bi se s tem postavil po robu visokošolcem. Sicer pa tudi prostovoljci niso želeli delati med ljudmi, ki jih ne marajo in direktor korpusa miru je v maju letos objavil sklep o prenehanju dela njegove organizacije v Turčiji.

Osnovni razlog za te protiameriške občutke je naša stalna vojaška prisotnost v Turčiji. Nevtralnost Turčije med drugo svetovno vojno in pronemška občutja določenih turških voditeljev so navedla Stalina, da je 1946. leta zahteval od Turčije, naj izroči Sovjetski zvezi nekaj vzhodnih provinc in naj dopusti kontrolo nad Bosporom in nad Dardaneli.

To ni bila nova zahteva. V preteklih tristo letih sta se Sovjetska zveza oziroma prejšnja Rusija in Turčija 13-krat vojaško spopadli. Stalin je svoje zahteve postavil v času, ko je bilo v sosedni Grčiji že jasno, da bodo komunisti v državljanski vojni bitko izgubili. In Američani so tedaj združili dva večna sovražnika — Grčijo in Turčijo — pod okrilje svoje kontrole v smislu Trumanove doktrine. Ko sta 1952 Turčija in Grčija pristopili k paktu NATO, so ameriške čete prvič stopile na turška tla.

In danes živi v Turčiji 18.000 ameriških vojakov. Vojaki pripadajo v glavnem letalskim silam. Opravljajo dve funkciji. Letalsko bazo v Inkirliku v južni Turčiji pa izkorišča tako imenovano letalsko strateško poveljstvo. Preko mreže radarskih in drugih naprav vzdolž obale Črnega morja se opazujejo sovjetske dejavnosti na severu. Toda celo nekateri člani ameriškega veleposlaništva menijo, da imajo letališča in radarske naprave v dobi vohunskih satelitov le obroben pomen.

Pripadniki ameriških letalskih sil v Turčiji niso neka mongolska horda. Ne vznemirjajo žensk in tudi pijančevanja so skrajno redka. Vendar pa prihaja do nesporazumov, ko v neki deželi živijo razvajeni tuji vojaki.

V Ankari ameriški vojaki ne živijo v vojašnicah, pač pa sredi mesta. Neki narednik n.pr. si more privoščiti stanovanje v hiši, v kateri stanuje starejši turški vseučiliščni profesor. More si privoščiti tudi drag whisky in izbrane cigarete, česar si ne more privoščiti univerzitetni profesor. In ameriški vojak ne zna spoštovati turških ljudi. Posamezniki so šli celo še bolj daleč. Lani so n.pr. trije pijani ameriški vojaki zažgali — turško zastavo. V že dovolj napetem ozračju pomeni to le dolivanje olja na ogenj. Ameriški veleposlanik se je sicer javno opravičil in vojaki so bili obsojeni na 18 mesecev zapora, toda...

Prišlo je že in prihaja do političnih sporov. Ko je 1964. leta prvič izbruhnila ciprska kriza, je večina Turkov, povsem nerealno, smatrala, da jim bomo mi, Američani, nudili pomoč v sporu z Grčijo, ker so nas oni podprli na Koreji. Razumljivo, v našem interesu je bilo, preprečiti spopad med dvema članicama pakta NATO. Ni pa bilo tako razumljivo pismo, ki ga je tedanji predsednik Johnson pisal Ismetu Inenüju, nacionalnemu heroju in tedanjemu premieru. Ameriški predsednik je z zelo ostrimi besedami opozoril: če predložena turška invazija na Ciper potegne v spor še Sovjetsko zvezo, ZDA ne bodo nudile nikakršne pomoči. Pismo je bilo objavljeno v tisku in od tedaj nam redko kak Turek še sploh kaj verjame.

Nacionalistično usmerjena turška mladina smatra, da politično telo njihove dežele nima nikakršne kontrole nad ameriškimi oporišči v Turčiji. Neki mladi inženir je pred nedavnim izjavil: «Celo turški predsednik ne more priti v Inkirlik brez dovoljenja Pentagona.»

Ta ocena je morda nekoliko pretirana, toda samo pretirana in zato večina mladih ljudi v njo veruje. Turčija je ostala nevtralna tudi v času šestdnevne vojne ter v sporih, ki so tej vojni sledili. Tako radikalni študenti kot tudi konservativni državljani podpirajo Arabce, pa čeprav iz povsem nasprotnih razlogov. Fanatično protiarabsko razpoloženi kemalisti pa so na strani Izraelcev. Velika večina turškega prebivalstva pa se boji, da bi se v primeru, ko bi se spor prelevil v novo vojno, ameriška oporišča v Turčiji koristila za pomoč Izraelu, kar bi nujno privedlo Turčijo v spor, v vojno. Neki vidni profesor političnih znanosti, ki je študiral na Harvardskem vseučilišču v ZDA, je nekemu članu ameriške ambasade v Turčiji rekel: «Ali veste, koliko turških državljanov bi umrlo v primeru sovjetskega jedrskega napada na Inkirlik? Deset milijonov. In zakaj naj bi umrlo deset milijonov mojih rojakov? Mi nismo v sporu s Sovjetsko zvezo!»

Šesto ladjevje, ki so ga nekoč slavili, je danes predmet prezira. Vsak prihod velike ameriške letalonosilke v istanbulsko pristanišče, je znak za začetek neredov. Lani sta bila ob neki taki priložnosti v spopadu s policijo umorjena dva visokošolca. V preteklem poletju pa so turški študenti napadli ameriške mornarje in jih vse pometali v Bospor. V zasebnem pogovoru ameriški mornariški častniki priznajo, da takšni obiski nimajo nikakega strateškega pomena. Ladje šeste mornarice se oskrbujejo na morju in ni jim potrebno vpluti v pristanišča. Ustavljanje v turških pristaniščih je le izzivanje.

Ameriški veleposlanik in osebje veleposlaništva se trudijo, da bi se takšni obiski prenehali, vendar brez uspeha. Edini rezultat je, da je bilo vojaško osebje v zadnjih štirih letih skrčeno za 25 odst. Toda nihče ni pripravljen tvegati svoje kariere in Pentagonu odločno povedati, da je navzočnost ameriške vojske dejansko razlog za sovraštvo, ki ga turško ljudstvo kaže do Američanov. Ameriško veleposlaništvo v Turčiji opravičuje obstoj ameriških vojaških oporišč z dejstvom, da je turška vlada odobrila njihovo navzočnost, vlada pa je prišla na oblast na volitvah, torej z večino glasov.

Tako poudarjajo na veleposlaništvu. Toda Mustafa Kemal je izvedel vojaško revolucijo in vse poznejše turške vlade so se opirale na armado, za razliko od vojska v mnogih drugih deželah, pa je turška armada levičarsko usmerjena. Zato se premier Demirel ne more preveč zoperstavljati protiameriškim občutjem v Turčiji.

Jesenski motiv na Krasu (Foto M. Magajna)

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Grassi v Občinski

V občinski galeriji visi okoli trideset oljnatih slik tesno druga ob drugi. Je to po štirih letih nova razstava Pietra Grassija v tem razstavišču, od tedaj, ko je ta slikar, ki je po rodu z najbližje obale Istre, imel že več osebnih razstav v raznih krajih in požel marsikateri uspeh, zadnji predpreteklo nedeljo z lepo nagrado na ex tempore krožka «Il Carso» v Boljuncu.

Grassi pripada rodu tržaških likovnikov, ki smo jih po letu 1950 prištevali še k mladim. Zato je razumljivo, da njegov slikarski izraz zrcali ves nemir ustvarjalnosti preteklih dvajsetih let. Početne, sicer že zelo napredno slikane pokrajine, je kaj kmalu prekrila ploha črnikastih potez. Tej dobi je postopoma sledila sedanja izjasnitev. Je pa predmetnost oblik iz nekdaj prevladujočega položaja zdrsela do stopnje, ko ni več potrebna za določevanje vsebine slik. Resničnost zunanjega sveta kot takega je Grassiju le še pobudnica v stopnjevanju sproščenja slikarskega zaleta, ki mu je barva cilj končnega likovnega dosežka. Uspe pa Grassi z njo, ko v mnogobarvnih tankoštrenastih zamahih lopatice in čopiča smiselno ustvarja ono varljivost, da vidimo v njih čolne, ladje, gradbišča z žerjavi, valovitost istrskih bregov nad prozornostjo morja in razdrapanost kraških gmajn pod jasnim mirnim nebom. Če pa vse to pogledamo prav od blizu, se skoro v ničemer ne razlikuje od abstraktnosti skupkov barv najnapredneje usmerjenih mojstrov.

MILKO BAMBIČ

LONDON, 15. — *Včeraj so v sami dobri pol uri prodali v londonski galeriji «Sotheby's» na dražbi 16 slik za skupno vrednost 1.107.000 funtov šterlingov, kar je vsekakor zelo veliko, pa čeprav gre za ustanovo «Sotheby's», to se pravi za galerijo, ki se ukvarja z dražbami le visoko kvalitetnih del.*

Zanimivo je, da je nekaj slik doseglo na tej dražbi prave svetovne rekorde. To velja n.pr. za sliko «La Poudreuse» Toulousa-Lautreca, ki jo je odkupil neki newyorški trgovec, ki je bil pripravljen dati za sliko pariškega umetnika kar 140.000 funtov šterlingov, kar je največ, kar je katerokoli delo tega umetnika kdaj koli doseglo. Matissov «Interieur a la Fillette» je dosegel ceno 105.000 funtov šterlingov, neka Derainova slika je dosegla ceno 80.000 funtov šterlingov, neka slika Odilona Redona je dosegla ceno 72.000; Picassova pastelna slika iz «roza dobe» pa je dosegla 62.000 funtov šterlingov, kar je višek za pastelno sliko tega umetnika.

Portoroška «Forma viva»

Lepi rezultat 10-letnega dela

Momjan zasluži trajnejše zanimanje

Med starejšimi Tržačani je veliko takšnih, ki jim je istrsko naselje Momjan znano. Momjan je zaslovel po svojem moškatu in 11. novembra, na sv. Martina dan, se zgrne v to istrsko vas veliko ljudi, tudi mnogo Tržačanov, kajti «na šagri mladega vina» v Momjanu se toči moškat na vsakem koraku, se pečejo domači purani, tako da je poskrbljeno za slehernega, ki se potrudi ta dan do sem.

Znan je tudi stari momjanski grad, ki ima zelo dolgo zgodovino. Manj znano pa je mimo moškata in puranov, starega gradu in njegove zgodovine še dejstvo, da je v okolici Momjana več drugih drobnih zanimivosti, zaradi katerih se izplača izlet v Momjan, kljub nič kaj lepi cesti.

Po dolini izpod momjanskega Kaštela teče potoček, ki mu domačini pravijo Potok ali tudi Argilla. Čeprav je to majhen potok, ima svoje lepe slapove in prav izpod samega Momjana se ti zvrstijo. In tod je tudi nekaj globljih tolmunov, ki so bili nekoč prava kopališča. Toda potok Potok ni zanimiv le po svojih slapovih in tolmunih, pač pa še bo'j po svojih rakih in izlet v Momjan, zamišljen z nekaj urami življenja v prirodi in z razvedrilom lova rakov v Potoku ni slaba zamisel za sobotni ali nedeljski počitek. Če k temu dodamo še obisk starim mlinom, ki jih danes ne srečamo tako rekoč nikjer, je program kar dovolj bogat.

Pravzaprav obratuje sedaj le en mlin, kajti ostali so obnemogli. Mlinsko kolo se počasi vrti in kamni drobijo koruzo, ljudje pa sedijo okrog po klopeh in se pomenjkujejo, tako da čas počasi mineva. In čas tukaj zares počasi teče, kot je počasi tekel tudi nekoč, ko je bila vas bolj polna ljudi, ko so po okoliških gričih bolj vneto obdelovali vinograde, v glavnem nasade moškata, ki ga sedalj goji le kak redek vinogradnik. Mlin, o katerem je govor, je pod vasico Kremenj, od katere vodita dve cesti, ena proti Bujam, druga proti Kaštelu. Po drugi poti, po poti, ki vodi proti Kaštelu, so nekoč kmetje iz Momjana, Oskoruše, Kučjibrega in Merišča vozili žito in vino v Piran, od koder so vozili nazaj sol in ribe. Tod je še v mnogo starejših časih vozila pot, ki je povezovala obalna središča z notranjostjo Istre. Čeprav nekoč ni bilo motorizacije, je bil Momjan nekako bliže obali, kot je bil nekoč tudi bliže Bujam in drugim mestnim središčem, kajti Momjan je danes povezan le s šolskim avtobusom z Bujami, drugače pa nima stikov, ki jih je imel nekoč. Redki izletniki, ki zaidejo sem, se neradi odločijo za vožnjo z avtomobilom, kajti cesta ni najboljša. In zato zaživi Momjan le po enkrat na leto, in sicer okoli sv. Martina. Takrat pa je po navadi še preveč ljudi, toliko da jih Momjan ne more vseh sprejeti, posebno ne, če je vreme slabo, tako da v dežju in burji gostje prečepijo po nekaj ur pri znancih in nato zapustijo za leto dni to sicer simpatično naselje, ki bi zaslužilo večje pozornosti skozi vse leto.

Simpozij «Forma viva» v Portorožu ima za seboj že deset plodnega življenja in rezultate tako da je na krasnem rtu P... od portoroškega zaliva med ... kimi cipresami in oljkami zar... bogata galerija pod vedrim nebom s kakimi 50 skulpturami, ... so jih ustvarili na dosedanjih ... pozijih umetniki z vsega sveta.

Več ali manj uspele skulpture belega istrskega kamna so se ... lepo vključile v čudovito ok... in postale na tem kosu istr... zemlje odraz zbliževanja med ... rodi in državami.

Čudovita galerija pod vedrim nebom, kakršne nima ves Jadran, ... po navadi zelo obiskana. Pos... veliko tujih turistov, umetniko... priložnostnih obiskovalcev pri... «galerijo pod vedrim nebom», ... si ogledajo dela, ki so jih ust... rili toliki znani umetniki iz ... predelov Evrope in tudi z dr... celin. Umetnine si ogledujejo ... sto tudi učenci in dijaki in ... ma viva» postaja tolikšno p... cialno bogastvo na tem ko... slovenske obale, da se ga ... niti ne zavedamo, saj se ... stvarja neverjetno posrečeno ... lje, v katerem se razen sk... lahko uresničijo tudi druge u... niške vizije tako da bo »Forma ... va» verjetno sposobna prile... nase tudi druge dejavnosti s ...ročja kulture in bo postala g... tacijsko središče ne samo s ... ske obale, pač pa tudi večjega ... la istrskega obalnega območja.

Završje je blizu in dale...

Istrski lovci in njihovi ... prijatelji dobro vedo, kje je ... vrže, kajti v gozdovih okoli ... starega srednjeveškega grada ... le veliko fazanov in zajcev, ... pa lahko pride lovcu na mu... di merjasec. Završje je dobro ... no tudi ljudem iz Bujščine, ... čeprav je lepo in niti ne dale... Buj ali od Porta Porton, je ... malo ljudi, ki so doslej pri... v Završje na obisk, ker sta ... cesti, ki vodita sem in sicer ... iz doline Mirne in ona s ... Grožnjana, v slabem stanju, ... da se motorizirani turist ... vec temeljito premisli predeo ... odpravi na pot.

Žares škoda je to, kajti v Z... ju je ostalo le kakih 15 dr... medtem ko so ostale hiše pr... Sicer pa je to naselje zelo lep... značilno po svojem obzidju in ... nih mestnih vratih.

V Završju se je čas ustavil ... krat, prvič takrat, ko je pren... la obratovati ozkotirna želez... ki je povezovala Trst s Poreč... drugič pa po koncu druge sve... ne vojne, ko so ostali prazni m... gi domovi, ker so ljudje odšl...

V Završju je veliko praznih ... tudi že samih ogrodij hiš, ... streh in oken. Nekatere ... pa so že porasle. Nihče se ne ... seli več nad prekrasnim razgle... na dolino Mirne in na Motov... Nihče ne uživa nad davno p... klostjo, nad borovimi gozdovi ... gričih okoli Završja.

«S'išali smo, da se veliko ... vencev zanima za prazne dom... v Završju, ki bi jih preured... spremenili v počitniške dom... — smo vprašali ljudi v Završ... ki so po končanem delu na p... počivali v edini domači gos...

T. F.

(Nadaljevanje na 6. strani)

ZARADI SPREMEMBE AMBIENTALNIH RAZMER

V Italiji se kače nevarno množijo

Hkrati pa postajajo kače večje in bolj napadalne

Ko je bilo pred kratkim v Veroni srečanje zavoda za herpetologijo (proučevanje vrste kožnih bolezni), je herpetolog Franco Gentili izjavil, da se število kač v Italiji iz leta v leto veča. Čeprav so to dejstvo sprejeli kot biološko resnico, niso nič ukrenili za to, da bi uspešno začeli boj proti nevarnemu plazilcu. Ta boj naj bi bil biološkega značaja, se pravi ponovna uvedba tistih ambientalnih pogojev, ki so jih družbene spremembe onemogočile: na primer odhod ljudi z dežele v mesto in uničevanje ujed in naravnih sovražnikov kač.

Biološki cikel razvoja kač se je v Italiji spremenil. Nekoč je vsako gnezdo imelo od tri do dvajset mladičev, sedaj pa se je to število povečalo na 13 do 20 mladičev. Tudi dolžina kač se je povečala in sicer v dvajsetih letih skoraj za eno tretjino. Sedaj že ni več izjema, če najdemo kačo strupene vrste, ki je dolga od 75 do 85 cm. Tudi napadalnost kač je sedaj večja: kača je bolj vznemirljiva in tudi čas napadalnosti je krajši. V letih od 1965 do 1969 je bilo dvakrat več primerov kačjih pikov kot v desetletju pred letom 1965.

Navaden turist ne pozna realnih razmer, kar se kač tiče. Anketa, ki so jo izvedli v višji srednji šoli, je pokazala, da dijaki zelo slabo poznajo ta problem. Na vprašanje, koliko vrst kač znajo ločiti, so dijaki odgovorili: 94 odst. bi ne znalo razločiti med neškodljivo in strupeno kačo; le 0,5 odst. anketirancev je vedelo, da obstajajo 4 vrste kač. Ko so jih vprašali, kako je treba ukrepati, ko kača piči človeka, so dijaki odgovorili: 98 odst. je vedelo, da obstaja protistrup, toda le 7 odst. je vedelo, kako ga je treba uporabiti; 75 odst. anketirancev pa ni poznalo posebnih ukrepov, če bi protistrupa ne bilo na razpolago.

V Italiji je 35 pokrajin, ki imajo veliko število kač in 84 področij je največ prizadetih. Na srečanju so poudarili, da je naraščanje števila kač skoraj izključno odvisno od nepremišljenega uničevanja ujed: treba je torej pomisliti na razmnoževanje ujed, in drugih živali, ki uničujejo kače.

Marijuana povzroča genetske okvare

NEW YORK, 15. — Problem uživanja in razpečavanja mamil postaja iz dneva v dan bolj zaskrbljujoč, istočasno pa mnogi znanstveniki izvajajo poskuse in raziskave o škodljivosti teh snovi.

Farmakolog prof. Vincent De Paul Lynch, ki vodi raziskave na zavodu «St. John University» v New Yorku, je izjavil, da ima na primer marijuana zelo škodljive posledice za proces človeškega razmnoževanja. V njegovem laboratoriju so namreč samice morskih prašičkov, ki so deset dni pred rojstvom mladičev morale vdihovati dim marijuane v količini, ki je odgovarjala eni cigareti na dan ,so nato povrgle iznakažene mladiče.

Po mnenju prof. Lyncha, ki je eden izmed petnajstih strokovnjakov, ki so jih zvezne zdravniške oblasti imenovale za raziskovanje v zvezi z marijuano, rezultati sedanjih raziskav dokazujejo prejšnje rezultate, ko so samicam mišk in zajcev dali injekcijo s koncentrirano raztopino smole tega mamila in opazili hudo iznakaženost pri novorojenih mladičih.

Čeprav je dim marijuane veliko manj nevaren od smole istega mamila, je kar 20 odst. morskih prašičkov, ki jih je Lynch uporabil pri svojem poskusu, povrglo iznakažene mladiče.

Te rezultate je prof. Lynch že sporočil državni ustanovi za znanost na zveznem zavodu za mentalno zdravje. Raziskovalna komisija, ki bo nadaljevala z deli še mesec dni, pa je že ugotovila tudi rezultate raziskav sodnikov, strokovnjakov in znanstvenikov. Mnenja so si kljub temu deljena: nekateri sodniki so mnenja, da bi bilo treba kazni za uživanje in razpečavanje marijuane zmanjšati, zdravniki pa trdijo, da bi se morale vsaj nosečnice izogniti uporabi marijuane.

KJE DRUGJE, ČE NE V AMERIKI

Za božično darilo kar Noetova barka

Umetne trepalnice, seveda zlate, bodo stale le 60.000 lir

Še več kot dva meseca nas ločujeta od božičnih praznikov, toda trgovine že pripravljajo darila, ki jih bodo ob tej priliki prodajale. V Dallasu v Texasu je trgovina Neiman — Marcus znana po svojih originalnih darilih. Toda za originalna darila, ki jih proizvaja ta trgovina, je potrebno navadno tudi veliko denarja. Nič drugače ni letos: omislili so si Noetovo barko — to ni le igračka, pač pa barka, v kateri so živali najrazličnejših in čudnih vrst.

Kdor želi kupiti Noetovo barko, mora le podpisati ček za 600 tisoč dolarjev, kar znaša približno 360 milijonov lir. Mogoče bo kdo razočaran, ker ne bo mogel dobiti Noetove barke pravočasno na dom, ravnateljstvo Neiman — Marcus pa poudarja, da bo mogoče za prevoz treba čakati kaka štiri leta, kajti ni mogoče takoj zbrati živali tolikih različnih vrst.

Vsekakor si bo lahko kupec, ko bo čakal na Noetovo barko, ki bo prispela na cilj leta 1974, krajšal čas s tem, da si bo zadovoljno mel roke, kakšno čudo bo moget pokazati. Noetova barka je dolga 24 metrov, lahko prevaža osem potnikov, ki lahko v barki tudi prespijo. Če kupec to želi, najame trgovina zanj angleškega majordoma, francosko natakarico in kuharja, švedskega masenja, zdravnika iz Park Avenue, veterinarja iz Texasa in celo posadko. Seveda vse s posebnimi pogodbami in cenami.

Trgovina Neiman — Marcus pa ima tudi drugačna darila, ki so nekoliko bolj «po ceni». Tako razstavljajo na primer haljo, ki so jo stkale ženske iz Kašmira iz brade posebne vrste koze in stane 1500 dolarjev, to je nad 900 tisoč lir. Poleg tega so naprodaj tudi umetne trepalnice iz zlata, ki stanejo «komaj» 60.000 lir.

Prodajalci svetujejo Noetovo barko posebni vrsti milijarderjev — pesimistom, da bi z njo poiskali miren kotiček, ki bi jih razvedril. Za optimista, ki misli na «daljno bodočnost» pa prodajajo mlad hrast, ki stane nekaj več kot 6000 lir, da bi ga vsadili v svojem vrtu.

Izbira je velika: kdor želi, si lahko izbere potovanje na transatlantiku iz Bal Harboura v Port Everglades, oba kraja sta znani letovišči na Floridi, le za 21 milijonov lir. Kdor ima veliko prijateljev, jim lahko podari tako potovanje.

Vse to, tako zelo spominja na film z naslovom «Ta nori, nori, nori, nori... svet».

V Rimu krstna predstava Pinterjevega «Čuvaja»

RIM, 15. — *V rimskem gledališču «Centrale» so včeraj uprizorili premiero Pinterjevega «Čuvaja». Dramo je uprizorila gledališka skupina mladih «I soldati» pod vodstvom Romea De Baggisa.*

Kot je že značilno za Pinterjeve osebe, se tri osebe iz te drame gibajo v omejeni sobi, ki postane zanje «zaklonišče» — edini prostor na svetu, v katerem se počutijo varne. To je tudi kraj, v katerem lahko izvedejo beg z nekoristnim in brezupnim stikom s stvarmi. Če bi izgubili štiri stene, bi se morale osebe vključiti v množico neprilagojenih, prav zaradi tega osebe iz «Čuvaja» izražajo neopredeljiv strah v obrambi majhne sobe, ki jo lahko identificiramo z osvojitvijo majhnega prostora na svetu. Toda s svojim ekskluzivnim in zaprtim obnašanjem vse tri osebe odražajo nezmožnost komunikacije, ki bi se mogla razviti v usoden strah.

Te tri osebe so torej resnične in ne le modeli, saj Pinter ne verjame v poučno gledališče á la tèse.

TEŽAVE KONSTRUKTORJEV LETAL

Prehrupni motorji

NEW YORK, 15. — Konstruktorji hitrih letal imajo velike težave zaradi močnega ropota, ki ga povzročajo motorji teh letal. Doslej imajo razne letalske družbe, posebno v ZDA, kup sporov z raznimi občinskimi upravami ali tudi z zasebniki, kajti njihova letala poškodujejo poslopja ali škodujejo živalim, tako da je normalno življenje v bližini letališč nemogoče. Kaže, da so vendarle našli rešitev, ki bi mogla temu vsaj deloma odpomoči. Zdi se, da bodo ameriške letalske družbe rešile to vprašanje z nekimi spremembami na motorjih 2000 letal, kolikor jih je trenutno v rabi za civilni promet.

Trenutno strokovnjaki ameriškega «Federal Aviation Administration» proučujejo neko spremembo, ki bi po vesteh iz verodostojnih virov mogla privesti do velikih sprememb, tako da bi bil ropot ob pristajanju in vzletanju letal močno skrčen. Kolikor bi strokovnjaki že omenjene ustanove sprejeli predloženi načrt, bi borba proti ropotu napravila velik korak k uspehu.

Z druge strani pa je treba povedati, da so letalske družbe in tudi družbe, ki izdelujejo letala, obvezane kaj storiti, kajti pred dvema letoma je ameriški kongres sprejel zakon proti ropotu letal. Že lani je ameriška ustanova za civilno letalstvo izdala ukrepe za zmanjšanje ropota in ti so posebno prizadeli letala «jumbo jet», ki so sicer bolj tiha kot nekatera druga letala, ki pa vendarle niso tako tiha kot se je od njih pričakovalo. Strokovnjaki menijo, da je prvi ukrep doživel majhne rezultate, kajti letala «jumbo jet» imajo sicer v razmerju s svojo velikostjo bolj tihe motorje, vendar so ti še mnogo preko sprejemljive mere.

Novi ukrepi, ki so sedaj v fazi proučevanja, zadevajo neke spremembe, ki jih preizkušajo na letalih «DC-8». Toda te spremembe bodo zahtevale 650.000 dolarjev stroškov, medtem ko bi stroški za enake spremembe na letalih «Boeing 707» in «Boeing 727» stali 11 milijonov dolarjev, če pa bi hoteli te popravke izvesti na vseh reakcijskih letalih, ki so sedaj v prometu, bi potrebovali že več kot eno milijardo dolarjev. Po mnenju strokovnjakov je vprašanje, če bo to uspelo.

Ko že govorimo o težavah, ki jih imajo letalske družbe s prevelikim ropotom letal, bomo navedli še vest, ki prihaja iz Londona. Predsednik družbe «British Airports Authority» Peter Mansfield je izjavil, da bi mogli čez petnajst let doseči, da bi bila reakcijska letala skoraj povsem neslišna.

Mansfield je o tem govoril v trgovinski zbornici v zvezi s preprečevanjem ropota. Dejal je, da ta zamisel ni le sad fantazije, pač pa je v petnajstih letih uresničljiva, če bodo seveda v kratkem začeli proučevati problem.

Doslej je namreč letalska družba morala potrošiti 750 milijonov lir za to, da je zvočno izolirala hiše, ki so zgrajene v bližini središčnega letališča Heathrow v Londonu.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) V nekem važnem vprašanju upoštevajte nasvet dobrega prijatelja. Ljudje do vas niso najbolj obzirni, vi pa skušajte biti drugačni.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Priznane vam bodo vse vaše zasluge. Izpolnite svojo obljubo, ki ste jo dali dragi osebi.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Uporabite vsa sredstva, da premagate še zadnjo oviro. Vaši osebni načrti so ogroženi.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Poiščite si kar najboljšo oporo, da bi uveljavili svojo zamisel. Ljubljena oseba potrebuje vašo pomoč.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Sprejeli boste izredno ugodno finančno ponudbo. Skušajte bolje izkoristiti nekatere svoje naravne darove.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Sporijeli se boste s svojimi poslovnimi nasprotniki, pri čemer se boste dokončno uveljavili. Izkoristite bolje svojo domišljijo.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Spodbudne vesti v prid vašega finančnega poslovanja. Srčne zadeve v najboljšem razvoju.

ŠKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Pred sabo imate obsežen program, začnite izvajati njegove najvažnejše plati. Nenavadno prijetno srečanje.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Z realističnim posegom boste rešili neko nevšečno situacijo. Notranje težave, naj vam ne bodo v napoto v prijateljskih stikih.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Modernizirajte svojo organizacijo. Prijetno vas bo presenetilo srečanje s staro ljubeznijo.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Načrt je uresničljiv samo v zvezi z drugimi. V neki nenavadni zadevi vam bo v pomoč samo vaša intuicija.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Z odločnim ukrepom si boste ponovno pridobili stari ugled. Vaš osebni uspeh naj bo podprt z iskrenim prijateljstvom.

Radio Vizija

PETEK, 16. OKTOBRA 1970

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.35 Slovenske pesmi; 11.50 Saksofonist Getz; 12.10 Stanovanjska kultura in oprema skozi stoletja; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Klavirske skladbe; 17.20 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Sodobni ital. skladatelji; 18.40 Motivi, ki vam ugajajo; 19.10 Razvoj socialnega skrbstva; 19.20 Ženski vokalni kvartet; 19.40 Nove plošče; 20.00 Šport; 20.50 Koncert; 21.35 Ljudski plesi; 22.05 Zabavna glasba.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.10 Spored za otroke; 15.35 Zborovsko petje; 15.50 Tržaško narečno gledališče.

KOPER

6.30, 6.45, 7.30, 10.00, 12.30, 14.00, 14.30, 16.00, 17.00, 19.15, 22.30 Poročila; 6.40 Jutranja glasba; 7.40 Vesela glasba; 8.00 Popevke; 8.30 Današnji gostje; 9.00 Pesmi in plesi iz Istre; 9.30 20.000 lir za vaš spored; 10.05 Juke box; 10.30 Sopranistka Leontyne Price; 11.15 Nove plošče; 11.30 Orkestrski lahke glasbe; 11.45 Plošče Ricordi; 12.00 in 12.45 Glasba po željah; 13.30 Glasba za godala; 14.05 Kulturne aktualnosti; 14.15 Polke in valčki; 15.30 Tops pops; 16.15 Mladi izvajalci; 16.45 Kulturna panorama; 17.10 Vaši pevci, vaše melodije; 18.00 Simfonični koncert; 19.00 Poje Patty Pravo; 19.30 Prenos RL; 22.10 Pisana glasba; 22.35 Flavtist Boris Čampa.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 8.30 Jutranja glasba; 9.00 Vi in jaz; 12.10 Kontrapunkt; 13.15 Šport in glasba; 13.30 Strnjena komedija; 14.00 Popoldanska oddaja; 16.00 Spored za otroke; 16.20 Oddaja za mladino; 18.30 Nove plošče; 19.30 Luna park; 20.20 Knjižna oddaja; 21.15 Koncert; 23.00 Danes v parlamentu.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila; 8.40 Dirigent F. Leitner; 9.00 Orkestri lahke glasbe; 9.45 Radijska priredba; 10.35 Telefonski pogovori; 12.35 Poje Carmen Villani; 13.00 Hit Parade; 14.00 Zakaj in kako?; 14.05 Juke box; 15.00 Ne vse, toda o vsem; 15.45 Italijanske nove pesmi; 16.10 Popoldanska oddaja; 17.35 Enotni razred; 17.55 Glasbeni aperitiv; 19.00 Glasbeno-govorni spored; 20.10 Balada za neko mesto; 21.00 Kulturne aktualnosti; 21.30 Literarna oddaja; 22.15 Francoske nove plošče; 22.40 Radijska priredba; 23.05 Ital. nove pesmi.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 10.45 Podobe in glasba; 11.15 Arhiv plošče; 11.40 Sodobna ital. glasba; 12.20 Klavirske skladbe; 13.00 Medigra; 14.00 Glasba izven sporeda; 14.30 Portret avtorja: H. Duparc; 15.00 Haydn; 15.15 Boccherini; 17.25 Strani albuma; 17.45 Jazz; 18.30 Lahka glasba; 18.45 Avantgardna gibanja; 19.15 Večerni koncert; 20.15 Bodočnost presaditve organov; 21.30 Radijska priredba.

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 9.15 Baletna glasba; 9.50 Beethovnove skladbe; 10.20 Italijanska inštrumentalna glasba; 11.00 Medigra; 11.45 Sodobna ital. glasba; 12.30 Wagner: «Mojstri pevci nürnberški»; 14.30 Haydn; 15.30 Simfonična glasba — stereo.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 17.00, 19.30 Poročila; 8.10 Operna matineja; 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo; 9.35 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov; 10.15 Pri vas doma; 12.10 Igra virtuoz Cziffra; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi z domačimi melodijami; 13.30 Priporočam vam...; 14.10 Iz albuma skladb ... mladino; 14.35 Naši poslušalci ... stitajo in pozdravljajo; 15.35 Gla... beni intermezzo; 15.40 Bruno Bj... linski: Serenada; 16.40 «Rad ima... glasbo»; 17.10 Človek in zdravje; 17.20 Koncert po željah poslušal... cev; 18.15 Koncert slovenske s... listične glasbe; 18.50 Ogledalo ... šega časa; 19.00 Lahko noč, otro... ci!; 19.

NOGOMET

BREZ ROSATA IN RIVERE

Reprezentanca Italije odpotovala v Švico

Moštvo sta izpopolnila igralca Brizzi in Merlo od Fiorentine

MILAN, 15. — Italijanska državna nogometna reprezentanca je odpotovala danes ob 15.15 iz Milana z vlakom v Švico, kjer se bo pomerila v soboto v prijateljski tekmi s tamkajšnjo državno reprezentanco v Bernu.

Pred odhodom je prišlo še do manjše zadrege: Gori je namreč pozabil doma potni list in sploh vse osebne dokumente, tako da mu je morala kvestura v Bergamu izdati v naglici začasni dokument, s katerim se je lahko podal na pot. Moštvo v Švici ni potovalo do Berna, ampak je izstopilo že v Thunu, približno 30 km pred sedežem jutrišnje tekme, kjer bo opravilo tudi zadnji trening.

V zadnjem trenutku pred odhodom vlaka je Valcareggi poklical še dva igralca Fiorentine, Brizzija in Merla, ki bosta morala nadomestiti Rivero in Rosata. Ta dva sta morala namreč zaradi poškodb ostati doma. Brizzi in Merlo sta s prvim vlakom krenila v Švico in se bosta pridružila reprezentanci danes ponoči.

Glede na govorice, ki so se razširile, češ da je bolezen Rivere «diplomatskega» značaja in torej naprišljena, je Rivera sam ob povratku v Milan izjavil, da so njegove bolečine «avtentične». Dodal pa je, da so prišle «o pravem času, saj so mu pravočasno omogočile odhod iz ambienta v reprezentanci, ki je ostal enak, kot na svetovnem prvenstvu v Mehiki». Rivera je (polemično) še dodal: «Upajmo, da se bo glede tega do konca meseca, ko bomo nastopili na Dunaju, kaj spremenilo».

Rosato pa je bil glede svojega odhoda bolj molčeč. Dejal je le, da je pred nekaj tedni začutil v desnem kolenu močne bolečine in so mu morali danes odvzeti vodo, ki se mu je nabrala v sklepu.

Kot torej vse kaže, govorice v zvezi s sodelovanjem Rivere v reprezentanci in njegovim odhodom le niso bile povsem iz trte zvite.

Kakšne posledice bo rodila odsotnost obeh igralcev je še težko predvidevati. Znano nasprotstvo, ki vlada med Rivero in Mazzolo in ki je izstopalo tako jasno v Mehiki, je pač prišlo verjetno zopet na dan. Nogometaša nočeta igrati skupaj, zato je Valcareggi tudi predvideval možnost, da bi v Bernu v vsakem polčasu nastopila različna postava njegove ekipe in sicer takole:

prva postava: Albertosi; Poletti, Facchetti; Cera, Rosato, Ferrante; Domenghini, Juliano, Gori, Rivera, Riva;

druga postava: Albertosi; Poletti, Facchetti; Juliano, Rosato, Cera; Domenghini, Mazzola, Boninsegna, De Sisti, Riva.

Zdaj, ko sta poleg Burgnicha in Bertinija, zapustila vrste «azzurrov» še Rivera in Rosato, pa Valcareggi nikakor ne bo imel (zaradi spora Rivera - Mazzola) olajšanega dela, ampak precej otežkočeno. če bo hotel sestaviti res učinkovito moštvo, ki bo sposobno uspešno braniti na svetovnem prvenstvu v Mehiki osvojeno srebrno kolajno.

BOKS

DREVI V LOS ANGELESU

Olivares proti Castillu za svetovni naslov petelinje teže

LOS ANGELES, 15. — Svetovni prvak boksarske petelinje teže Mehikanec Rubens Olivares bo jutri branil svoj naslov pred napadom izzivača Chucha Castilla, ki je prav tako mehiške narodnosti. Za to srečanje bo Olivares prejel približno 80.000 dolarjev, medtem ko bo izzivač zaslužil samo 20.000 dolarjev.

* * *

MADRID, 15. — Evropski prvak boksarske težke kategorije Španec Jose Manuel Urtain ima od danes novega managerja. To dolžnost je prevzel Evelio Musteleier, ki je bil sam nekdaj boksar. Imenovali so ga «Kid Tumero». To je že peti manager, ki ga ima Urtain v dveh letih.

NA PREDPRVENSTVENEM ODBOJKARSKEM TURNIRJU

Breg klonil Acegatu

Predstavniki dolinske občine so pokazali zadovoljivo obrambo

V B skupini predprvenstvenega turnirja, ki ga organizira CRDA, sta se v sredo spoprijeli šesterki Brega in ACEGAT.

Po treh borbenih setih je zmaga pripadla ekipi ACEGAT, ki se je izkazala kot močno in homogeno moštvo. Predstavniki dolinske občine so tokrat zaigrali precej dinamično, tako da je njihova igra bila mnogo bolj dopadljiva kot v prejšnjih nastopih. Fantje polagoma asimilirajo nov sistem igre in tako ni več nepotrebnih lukenj na igrišču. Letos smo prvič zasledili pri Bregu zanesljivo kritje, kar je seveda velik napredek. Če je tokrat zadovoljila obramba, pa ne moremo reči isto o napadu, ki je bil zelo šibek in nezanesljiv. Žerjal ni tokrat ponovil svojega odličnega nastopa s tekme proti Poletu, drugi tolkači pa so zaigrali na običajnem nivoju. Igra ob mreži je bila na splošno zelo slaba, saj so si Brežani ravno tam zapravljali točke.

V prvem setu so slovenski fantje takoj povedli in z lepo in hitro igro kljubovali nasprotniku. Pri stanju 5:4 za Berg pa se jim je nekaj zataknilo in kljub številnim menjavam, niso več nanizali niti ene točke.

Enako se je zgodilo tudi v drugem nizu: po začetnem vodstvu Brega, je prišla do izraza Acegatova večja izkušenost in Brežani so morali položiti orožje.

ACEGAT je v tretjem setu takoj pritisnil in kmalu povedel z 11:2. Pri tem rezultatu so se Brežani opogumili in z učinkovitimi napadi znižali stanje v tačkah na 11:7. Nekaj banalno zapravljenih žog pa je bilo Brežanom usodnih. Negotovost ob mreži je pokopala še zadnje upe slovenskih odbojkarjev.

Breg je nastopil z naslednjo postavo: Lovriha V., V., F., Žerjal V., W., B., Skrinjar, Grgič, Prašelj.

Končni izid tekme je bil naslednji:

ACEGAT — Breg 3:0 (15:5, 15:8, 15:7)

Drevi bodo Brežani nastopili v prijateljski tekmi proti ekipi ACEGAT. Srečanje bo ob 20. uri v šolski telovadnici pri Rocolu.

S. R.

PRIJATELJSKA KOŠARKA

Jeseničani bodo jutri vrnili obisk borovcem

Ženska peterka Jesenic pa bo gostovala pri Mivarju

Jutri bo pri Boru gostoval KK Jesenice. Jeseničani bodo tako vrnili obisk našim košarkarjem, ki so letos poleti odigrali dve tekmi (člani in mladinci) pod Mežaklo.

Tedaj so borovci igrali dobro in so po napeti in tehnično lepi igri klonili domačinom s pičlo razliko (61:65). Dobro se je izkazal Ambrožič, ki je sam zbral kar 28 točk. V predtekmi so proti vsakemu pričakovanju naša mladinci premagali domačine.

Jutri se bosta torej ekipi ponovno pomerili. Medtem ko so Jeseničani že končali svoje prvenstvo (v slovenski republiški ligi), pa bo za borovce to srečanje koristna preskušnja pred začetkom bližnjega prvenstva D lige.

Jutrišnji spored (v telovadnici v Ul. della Valle):

ob 16. uri Bor - Jesenice (mladinci)
ob 18. uri Bor - Jesenice (člani)

MLADINCI

Če bodo «plavi» zaigrali skrbno in brez večjih napak bodo tudi tokrat ugnali svojega nasprotnika. Jeseničani imajo sicer odličen center in dobro mečejo na koš, pomanjkljivi pa so v obrambi, kar bi morali seveda izkoristiti naši igralci.

ČLANI

Borove člane čaka jutri težka naloga. Jeseničani sestavljajo homogeno in hitro moštvo, ki ima poleg tega pravega velikana, Bunderla, saj je visok kar 2,13 m. Jesenice so v pravkar končanem republiškem prvenstvu zasedle peto mesto in značilno je, da so dosegle največ košev v tej ligi, in sicer 1797. Torej več kot prvouvrščeni Rudar, ki jih je dosegel 1689. To kaže, da je moštvo učinkovito v napadu. Kljub temu pa borovci nikakor ne bodo igrali podrejene vloge. Nasprotno: skušali se bodo oddolžiti za poraz, ki so jim ga zadali Jeseničani pred mesecem.

DANES ŽENSKE

Danes bo (z začetkom ob 16. uri na Greti) žensko košarkarsko srečanje med Mivarjem in Jesenicami. Jeseničanke so postale letos že drugič slovenske prvakinje, a ne morejo nastopati v prvi ligi, ker nimajo lastne dvorane. Za igralke Mivarja bo gotovo to srečanje zelo koristno. Po tej tekmi bodo Jeseničanke odigrale še dve srečanji, in sicer v Vicenzi ter v Bologni.

b. l.

KOŠARKA

MILAN, 15. — V prijateljski košarkarski tekmi med All'Onestà in Spartakom iz Brna so zmagali Italijani z izidom 100:73 (55:32).

DUNAJ, 15. — Na Dunaju bo 17. novembra srečanje za evropski naslov boksarske welter kategorije med evropskim prvakom Avstrijcem Johannom Orsolicsen in Angležem Ralphom Charlesom. Prireditelji so to sporočili, potem ko je Orsolicsev manager zajamčil, da se bo prvak resno pripravil za to srečanje, ki pa ga mora še odobriti EBU (European Boxing Union).

HOKEJ NA LEDU

Jutri prvo kolo jugoslovanske 1. lige

Jutri se bo začelo 24. jugoslovansko državno prvenstvo v hokeju na ledu. V prvi ligi bo nastopalo šest ekip: Jesenice, Olimpija, Kranjska gora, Slavija Vevče, Medveščak in Beograd.

Zadnjih trinajst let zaporedoma so bile državni prvak Jesenice.

NOGOMET

LONDON, 15. — Angleška nogometaša Henryja Newtona je njegov klub Nottingham Forrest prodal Evrtonu za 150.000 funtov šterlingov, k temu je še dodal za dobro mero branilca Tommyja Jacksona. To je najvišja vsota, ki so jo kdajkoli v Angliji plačali za nekega nogometaša, če izvzamemo primera Clarka in Petersa, ki so jih za nekoliko višji vsoti prodali lani.

SVETOVNO PRVENSTVO V GIMNASTIKI - LJUBLJANA

NAD 300 TELOVADCEV NA TEKMOVALNEM ODRU

Miroslav Cerar kljub poškodovani nogi redno trenira

Telovadci z vseh delov sveta še vedno prihajajo v Ljubljano, kjer se bo prihodnji teden začelo svetovno prvenstvo v gimnastiki. Ko bo v prvih dneh prihodnjega tedna prišla velika skupina kar petnajstih reprezentanc, bodo zbrani praktično vsi udeleženci te, letos najpomembnejše telovadne prireditve na svetu. Tekmovalcev pa nikakor ne bo malo, saj se jih je prijavilo nič manj kot 332, od teh 188 moških in 144 žensk.

Na moški ekipni lestvici so glavni favoriti predvsem Sovjetska zveza, Japonska in Vzhodna Nemčija (športni «boom» te države je segel torej tudi v to panogo), vse pa kaže, da bi lahko posegla med elito tudi Severna Koreja, ki je — sodeč po nekaterih vesteh — opravila v zadnjem času v gimnastiki velik napredek.

Med ženskami je predvidena prevlada sovjetskih in vzhodnonemških telovadk. Med posameznicami pa je seveda pričakovati, da bodo tudi v Ljubljani glavne favoritinje za osvajanje kolajn telovadke, ki so zasedle prva štiri mesta že letos maja na evropskem prvenstvu v Landskroni na Švedskem: Nemki Karin Jantz in Erika Zuchold ter Sovjetinji Olga Karaseva in Ljudmila Turiščeva.

Pri moških posameznikih bodo med Evropejci kajpak odigrali najvidnejšo vlogo Sovjeti s svojim Mihajlom Voroninom (evropskim prvakom na krogih in bradlji), Viktorjem Klimenkom (evropskim prvakom v preskokih in na drogu), seveda pa bo imel veliko besedo tudi Jugoslovan Miroslav Cerar, zlasti na konju, kjer je bil že doslej praktično nepremagljiv. Cerar je sicer res že precej «v letih», vendar pa ga to ne bo toliko oviralo, kot poškodba na nogi. Poškodovano ima Ahilovo tetivo, zaradi česar čuti močne bolečine pri vsakem seskoku. Kljub temu so njegovi treningi zelo ostri in tudi sam gleda z zaupanjem na svoj nastop. Med ostalimi posamezniki je treba izmed Evropejcev omeniti še Bolgara Hristova (evropskega prvaka v parterju) in Poljaka Kubico, ki bi tudi lahko marsikomu zmešal štrene.

Italijanska reprezentanca — kot smo že poročali — nima posebnih možnosti za boljšo uvrstitev, niti za osvajanje kolajn. Ekipo sestavljajo skoraj sami mladi telovadci, ki se gredo v Ljubljano predvsem — učit.

Sicer so pa tudi v telovadbi — kot v ostalih športih — vedno možna presenečenja. Morda se v tej ali oni izmed 34 reprezentanc skriva ime, ki je danes še razmeroma neznano, pa ga bo prvenstvo predstavilo kot novo gimnastično «zvezdo». Toda to nam bo lahko odkrilo — ali pa tudi ne — le svetovno prvenstvo, ki se bo v tivolski dvorani začelo 22. t.m.

BOKS

LONDON, 15. — V britanski prestolnici so uradno sporočili, da bo dvoboj za evropski naslov boksarske težke kategorije med Urtainom in Cooperjem 10. novembra v Londonu. Prireditelj Levene je izjavil, da je pred časom umaknil svojo ponudbo, da organizira ta match, ker mu španec ni poslal nazaj pogodbe, ki bi jo moral takoj podpisati. Levene je še rekel, da bo Urtain prišel v London, kjer se bo podvrgel zdravniškemu pregledu in ga bodo med drugim tudi predstavili časnikarjem.

* * *

ATLANTA, 15. — Jerry Quarry, ki se bo boril 26. oktobra proti Cassiusu Clayju je že prišel v prestolnico Georgije in izjavil, da je to najvažnejše srečanje v njegovi boksarski karieri. Nanj se je zelo dobro pripravil in do 26. novembra bo prav gotovo zgubil še tistih 2,5 kg, ki jih ima odveč. Quarry je rekel, da brzina Clayjevih udarcev ni pustila pri njem kdo ve kakšnih vtisov, ker upa, da ga bo premagal na njegovem področju. «Niti dolžina srečanja, ki je predvideno v 15 krogih mi ne dela skrbi, ker sem tako pripravljen, da bi lahko zdržal tudi 20 krogov.»

Clay bo prišel v Atlanto v prihodnjih dneh, «še nikoli se nisem tako vestno pripravljal na neko srečanje. Ko bom v popolni formi bom tehtal 93 kg, moja kondicija pa je že sedaj taka, da bi zdržal na ringu tudi več kot 15 krogov. Prehiter bom za Quarryja. Kako bi mogel boksar, kakršen je on, premagati šampiona, kot sem jaz?»

KOLESARSTVO

BERLIN, 15. — Zahodna Nemca Klaus Bugdahl in Jürgen Tschan sta osvojila prvo mesto na šestdnevni kolesarski dirki.

TENIS

BARCELONA, 15. — Letošnji naslov španskega teniškega prvaka je šel Manuelu Orantesu, ki je v finalu moških posameznikov premagal Gisberta 7:5, 6:2, 6:3. Naslov španske prvakinje pa je osvojila Maria Del Carmine Hernandez Coronado Mandarino. Saj s takim imenom ni moglo biti drugače.

* * *

DENVER, 15. — V finalu teniškega turnirja v Denveru je Američan Arthur Ashe premagal svojega rojaka Charlija Pasarella 6:2, 5:6, 6:3. V dvojicah pa sta zmagala Čehoslovak Jan Kodeš in Američan Jim Osborne.

AVTOMOBILIZEM

BRUNSWICK, 15. — Kurt Ahrens, eden od 20 pilotov A kategorije je napovedal svoj umik z dirkališč. Ahrens je izjavil, da je vedno bolj nevarno dirkati z avti, zato ne bo podpisal pogodbe z zahodnonemško tvrdko Porsche, ki mu je sicer nudila zelo ugodne pogoje. «Če me bo veselilo, se bom udeležil kake dirke v prihodnji sezoni», je ob koncu svojih izjav rekel Ahrens.

Kurt Ahrens je oče treh otrok in med njegove najpomembnejše zmage lahko prištevamo lansko dirko za veliko nagrado Avstrije in letošnjo «1000 km Nuerburgringa».

V OKVIRU ODBOJKARSKEGA TURNIRJA

Drevi prve tekme za memorial M. Fileja

ODBOJKA

Danes se začnejo tekmovanja za 9. memorial Mirka Fileja.

Najprej bo na sporedu odbojka, ki se bo začela drevi ob 20.15 po naslednjem urniku:

DANES, 16. oktobra:

Igrišče v Katoliškem domu
20.15 tekma št. 1: Gorica - Brda Števerjan
21.15 tekma št. 2: Mladost Doberdob - moštvo X

Igrišče v Štandrežu
20.15 tekma št. 3: Dom Gorica - Velox Štandrež
21.15 tekma št. 4: Hrast Doberdob - Sovodnje

JUTRI, 17. oktobra

Igrišče v Katoliškem domu
20.15 tekma št. 5: zmagovalec tekme št. 1 - zmagovalec tekme št. 2
21.15 tekma št. 6: zmagovalec tekme št. 3 - zmagovalec tekme št. 4

Igrišče v Štandrežu
tekma št. 7: prem. tekme št. 1 - prem. tekme št. 2
20.15 tekma št. 8: prem. tekme št. 3 - prem. tekme št. 4
21.15 tekma št. 9: zmag. tekme št. 7 - zmag. tekme št. 8

PONEDELJEK, 19. oktobra

Igrišče v Katoliškem domu
20.15 tekma št. 10: zmag. tekme št. 5 - zmag. tekme št. 6

Igrišče v Štandrežu
20.15 tekma št. 11: prem. tekme št. 5 - prem. tekme št. 6
21.30 tekma št. 12: prem. tekme št. 10 - zmag. tekme št. 11.

Finalna tekma med zmagovalcem št. 10 in zmagovalcem št. 12 bo še isti večer, ali pa naslednjega dne ob 20.15.

KOLESARSTVO

Kolesarska dirka bo v nedeljo, 18. oktobra ob 9.15. Proga bo merila približno 5 km in se bo vila po goriških stranskih mestnih ulicah. Tekmovalci bodo vozili po naslednjih ulicah: start pri križišču Drevoreda XX. septembra in Ulice Don Bosco, nato po ulicah dei Campi, Buffalini, Livada, degli Scogli, Brigata Etna, po Svetogorski cesti, ulicah Orzoni in Don Bosco. Mladinci bodo progo prevozili enkrat, člani pa dvakrat. Startali bodo prej mladinci, vsak v presledku ene minute. Ko bo privozil na cilj zadnji mladinec, bodo startali člani prav tako v presledkih ene minute.

Imena tekmovalcev je treba sporočiti do sobote zvečer. Dirkalna kolesa niso dovoljena.

NAMIZNI TENIS

Tekmovanja v namiznem tenisu se bodo začela v sredo, 21. oktobra. Na sporedu pa bodo morda tudi naslednjega dne. Prijavljena moštva oziroma vasi naj sporočijo imena tekmovalcev in tekmovalk do 20. oktobra zvečer; označijo naj tudi dva nosilca skupin. Prav tako naj sporočijo tudi število ekip (največ dve za vsako moštvo). Nosilcev skupin bo osem ali pa šestnajst. Njihov vrstni red bo izžreban.

NOGOMET

TIRANA, 15. — V nogometni tekmi osme izločilne skupine za evropski pokal narodov za reprezentance «under 23» je danes Albanija igrala neodločeno s Poljsko 1:1.

* * *

EDINBURGH, 15. — V prvi tekmi drugega kola za pokal sejemskih mest je Hibernian premagal portugalsko moštvo Vitoria Guimaraes z 2:0 (1:0).

* * *

LEICESTER, 15. — V prijateljski nogometni tekmi za ekipe «under 23» je Anglija odpravila moštvo Zahodne Nemčije z rezultatom 3:1.

KOLESARSTVO

Danes so podpisali pogodbo

Belgijec Eddy Merckx pristopil k hiši Molteni

S sabo je pripeljal tudi deset Belgijcev

MILAN, 15. — V nekem javnem lokalu v bližini stavbe, kjer ima svoj sedež industrija mesnih izdelkov Molteni, so danes podpisali pogodbo, po kateri bo Eddy Merckx prihodnje leto dirkal za barve športne sekcije te hiše. Molteni se bo vpisal v belgijsko kolesarsko zvezo in se bo nekako povezal s tovarno biciklov «Eddy Merckx», ki je last Fernanda Kesselsa.

Merckx je pripeljal s sabo k Molteniju deset belgijskih in enega nizozemskega kolesarja. Pri isti ekipi je še en Belgijec, Van Den Bossche ter Italijani Tosello, Santambrogio, Castelletti, Tumellero in novinec med profesionalci Bellini. Ob trenutku podpisa pogodbe so bili prisotni poleg Merckxa in Molenija, še Merckxova žena, njegov manager ter kolesarski industrijec Kessels, ki proizvaja kolesa znamke «Merckx».

V prijateljskem srečanju

Milan-Padova 3:0

PADOVA, 15. — Milan je v prijateljski nogometni tekmi odpravil ekipo Padove, ki igra v A skupini C lige s 3:0. Gole so dosegli v drugem polčasu Prati, Scarrone in Rognoni. Tekmo si je ogledalo približno 16.000 gledalcev.

KOŠARKA

CASABLANCA 15. — Maroška košarkarska ekipa «Fath Union Sport» je sporočila, da se bo umaknila s tekmovanja za pokal evropskih prvakov, če ne bo mednarodna zveza menjala sodnika, ki bi moral soditi tekmo med Marokanci in ekipo AEK Atene. Sodnik bi namreč moral biti Izraelec.

V NEDELJO, DNE 18. OKTOBRA 1970 BO OB 11. URI

OTVORITEV NOVEGA NOGOMETNEGA IGRIŠČA NA PROSEKU

SLEDILA BO PRIJATELJSKA OTVORITVENA TEKMA. ODBOR PRIMORJA VABI VSE SVOJE ČLANE, PRISTAŠE IN LJUBITELJE ŠPORTA, DA SE UDELEŽE OTVORITVENE SVEČANOSTI.

V nedeljo zjutraj bodo na Veliki rouni pri Proseku predali njegovemu namenu novo nogometno igrišče. Precejšen delež sredstev za gradnjo igrišča je prispevala tržaška občina kljub temu pa so morali krepko poprijeti tudi domačini, ki so pod vodstvom Primorja dokončali začeto delo. Uredili so tudi notranjost slačilnic (na sliki) in ostalih prostorov v stavbi, ki stoji tik novega igrišča

SMUČARSKI ODSEK SPDT obvešča, da se bo tudi letos na nadljevala

PREDSMUČARSKA TELOVADBA

za najmlajše pod vodstvom profesorja Franka Drasiča. Telovadba, ki bo dvakrat tedensko od 15.30 pa do 16.30 v dvorani PD Čankar, v Ul. Montecchi 6, IV. nadstropje, se bo pričela danes, 16. oktobra.

MLADEN OLJAČA: 101.

KOZARA

Prevedel: Severin Šali

Poletna noč, z meglici podobno mesečino, jih je odkrivala, kakor da gredo podnevi. Obsijani vrhovi so štrleli naokrog kakor v somraku, razgled pa se je odpiral vse do Tubičevega Brda in Jutrogušte. Sence so se plazile, prilepljene ob tla. Morali so hoditi ob njivah, zakriti z živimi mejami, drevjem in vejami, v senci, ki jo je metala mesečina. Korak za korakom, po prstih, kot ogleduhi.

«Stric, ali slišiš? Nekdo kašlja. Je to naša bočna patrulja?»

«Molči, bedak... Povej po zvezi: Po prstih. Sto metrov od sovražnika.»

Šel je na čelu kolone, ki se je vila ob rečici in se skrivala v senci. Polmrak pod drevesi jih je skrival pred sovražnikovimi očmi, toda vznemirjali so jih po bregovih razsuti ognji, katerim so se bližali. Ognji so jih čakali, obenem s puškami. Morali so se pretihotapiti med temi ognji, morda tudi skozi borbo in smrt.

Po obrežju škripije pesek, v vodo se kotalijo kamenčki. Včasih zahrza konj, noseč kotel in težko orožje.

«Tišina... Po prstih...»

«Stric, kdo je tistole? Ali vidiš?»

«Vidim... Molči... Tišina... Pusti mi suknjič.»

«Ne pustim... Veš, kaj je mama rekla...» Držal se je strica za suknjič in po prstih capljal za njim.

«Stoj!... Kdo gre?»

«Vojska,» je zaškrtal Lazar.

«Čigava vojska?»

«Ne sprašuj,» je zarenčal Lazar, «raje se umakni, da gremo naprej. Če se zganeš, zbogom tvoja glava...»

Stražar se je umaknil in si postavil puško k nogi. Bil je obsijan od mesečine in zdelo se je, da drhti, se napenja in razširja kot milni mehur. Stisnil se je ob grm, stal brez besede in spuščal prišlece na most, katerega je stražil. Partizani so pritisnili. Bilo jih je veliko in most je škripal. Šele sedaj je stražar odkril dolgo kolono, ki se je vlekla kilometer in več v ozadje, v noč....

Na drugem koncu mostu je nekdo zakašljal. Pod čevlji je škripal pesek in zemlja. Koraki so se oddaljevali po pobočju, čedalje hitreje. Nekdo je pridušeno poklical, kakor da je zašel in išče izhod iz teme.

«Stric, ali je to naša predhodnica?»

«Tišina... Zadnji — hitreje...»

Lazar je zajemal korake po stezi, s puško v roki in z nataknjenim bajonetom na cevi. Bajonet se je svetil v mesečini. Visok, dolgonog, plečat, črn in odločen je bil podoben deblu, ki se premika. Malemu se je zazdelo, da prek trupel gredo v smrt.

«Stric, kaj je to?»

«Mitralješko gnezdo... Spijo...»

«Kod bomo šli?»

«Za menoj...»

Stekel je na desno, po listju, ki je zašumelo pod nogami. Nato je zavil levo in naravnost skozi živo mejo. Razgrnil je grmovje in trnje in naredil prehod, prišel na drugo stran in pogledal: kraj je bil videti čist, brez rovov. Trideset metrov proč je gorel ogenj, malo dalje, na desni, se je dvigal še en plamen.

«Začelje — hitro naprej! Hitro!»

«Stric, ali je tistole mitraljez? Kaj bomo naredili, če nas opazijo?»

«Tišina... Začelje — hitro...»

Naredil je korak in se spotaknil. Če nas opazijo, je pomislil, nas bodo presekali na dvoje in uničili. Hitreje, hitreje, je hotel reči, medtem pa že stekel prestrašen po dolini, nad katero je bilo videti v daljavi obris gozda v mesečini. Pekijev Gaj? E, če bi prišli do Pekijevega Gaja, nam ne bi mogli nič. Samo, da nas ne presekajo na dvoje. Poskakoval je, dolgonog, in priklepal pogled na Pekijev Gaj. Sedaj je že bežal, vendar se ni sramoval: za njim je hitelo skoraj petsto partizanov in Lazarju se je zdelo, da mu vsi kličejo: Hitreje, Lazar, hitreje, kajti če nas opazijo in presekajo na dvoje... Prvič je priznal, brez očitka vesti, da zares beži in da mora bežati, saj druge rešitve ni.

«Sovražna konjenica za hrbtom,» je prišlo sporočilo po zvezi.

«Kdo je videl konjenico?» se je Lazar obrnil k malemu, ki mu je capljal za hrbtom in se ga vztrajno držal za suknjič.

«Konjenica za nami... konjenica za nami...»

«Tak spusti me no že enkrat...»

«Ne bom. Veš, kaj je naročila mama?»

«Sovražna konjenica za nami...»

Kaj je treba narediti, kadar sovražna konjenica napade za hrbtom? Spomnil se je komandanta Žarka, ki je o tem nekoč govoril: bajonete na puške, na levo okrog kopita v tla, poklekni in čakaj konje na nož.

«Ali slišite, gluhci, da nas za hrbtom napada konjenica?» je pritekel komisar druge čete prvega bataljona ves preplašen in zasopljen. «Konje sem videl na lastne oči.»

«Pa kaj zato?» je revsnil Lazar. «Nikar mi ne demoraliziraj vojske.»

«Jaz imam dvanajst šarcev,» je rekel Stanić, komandir udarne čete. «Pričakal bom tudi konjenico, pa čeprav padem. Udarniki, za menoj!...»

«Četa na levo okrog!» je zavpil Lazar. «Bajonete na puške. V strelce... Ne streljaj brez komande,» je tekel sklonjen, ko je bobnelo za njim.

Komisar druge čete je samo zazijal. Pričakoval je vse, samo ne vrnitev v čeljust. Zakaj gredo nazaj? So znoreli? Morali bi takoj naprej proti Pekijevemu Gaju.

Kmalu so na mesečini zagledali prve konje. Šli so čez njivo, malemu pa se je zdelo, da stojijo, oddaljeni deset metrov drug od drugega.

«Stric, kaj naj naredim?»

«Pokleknil!» je zavpil stric in se začudil kot mali, zakaj konjeniki jezdijo tako počasi, namesto da bi divje galopirali. Jezdili so počasi, in ni jih bilo veliko. Naštel je sedem konj in kratko malo ni mogel verjeti, da jih res ni več.

«Stoj!... Kdo gre?»

«Tovariši, ali ste res vi?»

«Mi... Kdo pa ste vi?»

«Kuharji... Izgubili smo zvezo.»

«Iz katerega bataljona?»

«Iz prvega... Žarkovega...»

«Hitreje, vragi kilavi!» je zavpil Lazar. «Kako ste izgubili zvezo? Kje ste zaostali?»

«Na mostiču,» so povedali. «Konji niso mogli čez, ker je mostiček preozek, in smo morali prebresti reko, toda preden smo našli prehod, ste nam izginili...»

«V vrsto!» je zavpil Lazar.

«Kaj pa je zdaj? Zakaj čakate?»

Spoznal je Žarka, komandanta, in poveljeval:

«Četa, za menoj... V kolono eden za drugim... Vsega je kriv tisti zgaga iz druge čete... Pa kako ti zna čvekati o junaštvu.»

(Nadaljevanje sledi)

Uredništvo TRST Ul. Montecchi 6/II PP 559 Telefon 93 808 94 638
Podružnica GORICA Ul. 24 Maggio 1/I Telefon 33 82
Uprava TRST Ul. Montecchi 6/II telefon 95 823
Ul. sv. Frančiška 20 telefon 73 338

Naročnina
Mesečno 950 lir — vnaprej, četrtletna 2.700 lir, polletna 5.200 lir, celoletna 9.600 lir. Letna naročnina za inozemstvo 15.500 lir. SFRJ posamezna številka v tednu in v nedeljo 50 par, mesečna 10 din, letna 100 din.
Poštni tekoči račun Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 16. oktobra 1970

Za SFRJ «ADIT» - DZS, Ljubljana, Stari trg 3/1 telefon 22 2
Tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 501-3-27
Oglasi Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski finančno - upravni 300, legalni 400, osmrtnice 150 lir. «Mali oglasi» 50 beseda. Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upr Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italia
Odgovorni urednik Stanislav Renko Izdaja in tiska ZTT.

TRETJI DAN PROCESA PROTI PROF. PIU BALDELLIJU

Nova spremenjena verzija Pinellijevega «samomora»

Branilca nameravata pobiti trditve policijskega kapetana Lo Grana, ker je baje dal svojim predstojnikom drugačno verzijo o dogodkih

MILAN, 15. — Na milanskem sodišču je bila danes tretja razprava v zvezi s procesom proti bivšemu uredniku lista «Lotta Continua» prof. Piu Baldelliju. Nadaljevalo se je zaslišev anje komisarja milanske kvesture dr. Calabresija, karabinjerskega kapetana Savina Lo Grana, ki je bil za časa atentatov poročnik, in načelnika političnega oddelka milanske kvesture dr. Antonina Allegre. Lo Grano in dr. Allegra sta bila prva od 49 prič, ki jih bodo zaslševali na tem procesu.

V glavnem je bil spet govor o Pinellijevem padcu skozi okno. Čeprav je danes potekala obravnava nekoliko mirneje, je publika nekajkrat vzrojila in glasno reagirala na izjave kapetana Lo Grana in dr. Calabresija. Sodnik je spet zagrozil, da bo ukazal izprazniti dvorano. «Tega za sedaj ne bom naredil, ker bi morali tudi časnikarji iz dvorane, želim pa, da bi bila razprava javna,» je zaključil dr. Biotti, ki predseduje sodnim obravnavam. Tudi danes so bili hodniki sodne palače natrpani z oboroženimi policisti, teh je bilo precej tudi okoli palače same. Med publiko je bilo mnogo predstavnikov «študentskega gibanja», skupine «Lotta Continua» in nekaj anarhistov.

Kapetan Lo Grano je izjavil, da je 15. decembra stopil v sobo dr. Calabresija ob 21.30, ostal pa je do trenutka, ko je Pinelli «skočil» skozi okno. «Ob 23.15 je stopil v sobo načelnik političnega oddelka dr. Allegra,» je izjavil Lo Grano, «Pinellija je vprašal, kdo je drugi anarhist - železničar. Pinelli je izjavil, da je edini. Tedaj mu je dr. Allegra obljubil, da mu bo dokazal, kako je pripravil atentate na vlake.»

«Pinelli je tedaj vtaknil roko med okenski polokni, da bi odvrgel ogorek cigarete,» je nadaljeval kapetan, «do tistega trenutka sem ga stalno opazoval, prav tedaj sem pa pogledal drugam in slišal sem, kako se je okno odprlo. Ob oknu sta bila dva agenta, ki sta skušala iti mimo poloken, Pinelli pa je že stal na ograjici. Zakričal sem: ‚Vrgel se je' in stekel na hodnik, kjer sem srečal dr. Calabresija in Allegro. Tekel sem do dvorišča k Pinelliju, ki je nekaj mrmral. Skušal sem ga dvigniti, vendar bil je ves pobit in sem ga spet položil na tla. Tedaj je na dvorišče prišlo nekaj oseb, prej ni bilo nikogar.»

Zanimivo je, da agenta ob oknu nista mogla prestreči Pinellija, ki je «skakal» skozi okno. Tudi je čudno, da Lo Grano ni videl kronista «Unità» Palumba, ki je sedel na dvorišču in čakal novic, zdi se tudi, da je bil Lo Grano «nekoliko» netočen, kar se časa tiče. Branilca Pia Baldellija sta izjavila, da je Lo Grano svojim predstojnikom posredoval nekoliko drugačno verzijo o «skoku». Izjavil je baje, da je Pinelli «padel skozi okno zaradi slabosti». Seveda je danes na procesu Lo Grano zanikal take trditve. Odv. Gentili, ki zastopa Baldellija, je ob koncu zaslševanja izjavil, da nameravata s kolegom pobiti trditve Lo Grana glede dogodkov v sobi dr. Calabresija in v zvezi z uro.

Zaslševanje dr. Calabresija je bilo danes zelo kratko. Komisar je zanikal vest, da bi kdaj bil v ZDA na posebnih tečajih CIA. Izjavil je še, da je po zaslševanju Pinellija in «skoku» imel daljši pogovor z anarhistom Valituttijem, ki je bil v priporu.

Končno se je predstavil sodišču dr. Allegra, ki je potrdil izjave Lo Grana v zvezi z vprašanji, ki jih je postavil Pinelliju. «Hotel sem izvedeti kaj več o vesti, ki sem jo dobil glede atentata, ki naj bi ga bil izvedel anarhist - železničar. Zato sem vprašal Pinellija koliko anarhistov je med železničarji.» Te besede je občinstvo sprejelo z glasnim smehom, nakar je predsednik Biotti naglo zaključil razpravo. Prihodnja bo 27. oktobra.

Tajfun na Filipinih: 109 mrtvih, 65 ranjenih, 123 pogrešanih

MANILA, 15. — Tajfun «Joan» še dalje ogroža s svojo uničujočo močjo Filipinske otoke.

Najbolj prizadet je do sedaj otok Luzon. Tajfun je namreč šel precej južnih in osrednjih predelov, kjer je posejal razdejanje. Nekaj vesti je dajal radio «CBN», ki je tudi omenil tajfun «Sening», vendar so bolj ali manj točne podatke posredovali šele pred nekaj urami predstavniki Rdečega križa in vojaški glasniki. Po zadnjih podatkih naj bi torej «Joan» povzročil 109 žrtev, 65 ranjenih, 123 pogrešanih, 45.000 oseb pa je brez strehe, kajti veter in dež sta popolnoma uničila ali hudo poškodovala njihova stanovanja. Oblasti so organizirale posebna letala, ki dostavljajo hrano in zdravila ponesrečencem v 14 prizadetih pokrajinah. Govor je o približno 20 milijonih pesosov škode (nad 2 milijardi lir). Tajfun je hudo poškodoval nasade banan in kokosa v pokrajini Bicol.

«Joan» se je sedaj oddaljil od Filipinskih otokov proti južni Kitajski. Upajo, da se bo s svojo uničevalno silo ustavil kje na morju.

SKLEP MINISTRSKEGA PREDSEDNIKA TRUDEAUA

Kanadska vojska v Quebecu za zaščito javne varnosti

Poseg federalnih vojaških enot je zahteval deželni predsednik Bourassa - Na mrtvi točki pogajanja za osvoboditev talcev

QUEBEC, 15. — Quebeški ministrski predsednik Robert Bourassa je zaprosil za pomoč kanadsko vojsko, naj bi mu pomagala pri obrambi prebivalstva in javnih zgradb.

Ministri quebeške vlade so sprejeli ta sklep na današnji seji. V sporočilu je rečeno, da je vlada sprejela sklep po posvetovanju z odgovornimi policijskimi funkcionarji.

Kazno je, da so zadnji dogodki precej prestrašili quebeško (in tudi kanadsko) vlado, saj v zgodovini te države doslej še ne pomnijo tako direktnega posega vojaških oblasti na področju javne varnosti. Ta sklep pomeni tudi, da quebeška vlada ne more več zagotoviti javnega reda z normalnimi policijskimi silami. Vse kaže torej, da se tudi v Kanadi, ki je vedno veljala kot za nekakšno obljubljeno deželo, obetajo v prihodnosti precej hudi časi. «Oporečništvo» je torej zajelo tudi dežele in državo s precej visoko življenjsko ravnijo.

V Kanadi kot je znano, živita druga zraven druge, dve narodnosti: Anglosasi in Francozi (vsi so seveda potomci prvotnih izseljencev iz matičnih držav v Evropi). V zadnjih letih je prišlo do krčevitega odpora francoskega dela prebivalstva Kanade (predvsem v quebeški pokrajini) proti nadvladi anglosaškega dela prebivalstva.

V teh nasprotjih tiči vzrok za nedavni ugrabitvi angleškega diplomata Jamesa Crossa in quebeškega ministra za delo Laporteja.

Med obema strankama je že prišlo do prvih pogajanj, ki pa so bila prekinjena zaradi popolnega nesoglasja glede bistvenih ciljev. Trenutno stanje pogajanj se lahko ori še tako: quebeška vlada vztraja, da morajo pripadniki «Quebeške osvobodilne fronte» nuditi določena jamstva za osvoboditev dveh talcev, vendar pa je v zadnjem času postala nekoliko bolj «popustljiva».

Gre torej za jamstva: «Quebeška osvobodilna fronta» je odbila ponudbo odvetnika Demersa (ki zastopa vlado), da bi quebeške oblasti osvobodile talca v zameno za osvoboditev dveh političnih zapornikov. Na drugi strani pa quebeška vlada zavrača zamisel predstavnika quebeških rodoljubov odv. Lemieuta, da bi prišlo do sklenitve nekakšnega «protokola o soglasju» med Kanado in Alžirijo, ki naj bi nudil določena jamstva za varnost dveh talcev in več kot dvajset političnih zapornikov, ki so sedaj v kanadskih zaporih in katerih osvoboditev zahtevajo pripadniki «Quebeške osvobodilne fronte».

Danes so se razširili glasovi, da je vlada pripravljena, da osvobodi 21 od 23 političnih jetnikov, ostala dva pa pozneje, ko bi bila gotova, da sta talca že na varnem.

Pozno zvečer je prišla vest, da je kanadski ministrski predsednik poslal na zahtevo deželne vlade vojaške čete v Quebec. Malo prej je Trudeau odložil svoj obisk v Sovjetski zvezi.

Ugrabitelji izpustili Assunto Calamido Gardu

CAGLIARI, 15. — Ugrabitelji so po več kot dveh tednih izpustili Assunto Calamido Gardu.

Izpustili so jo danes zjutraj ob treh pri kraju Benetutti, nekje med Nuorom in Cagliarijem. Tri ure kasneje je ženska dospela na karabinjersko postajo v Bonuju.

Gardujevo so ugrabili 29. septembra, vendar je možu šele sinoči uspelo, da je stopil v stik z ugrabitelji in jim izročil zahtevanih 15 milijonov. Ugrabitelji so namreč znižali «ceno», saj so v začetku zahtevali kar 50 milijonov lir. Ženska je v dobrem zdravstvenem stanju. Izjavila je, da so ugrabitelji ravnali z njo precej trdo, čeprav spoštljivo. Hrane ji ni primanjkovalo, pač pa so jo prisilili, da je dolgo hodila in včasih spala kar na tleh.

Dubrovniško sodišče obsodilo «zračne gusarje»

DUBROVNIK, 15. — Sodišče v Dubrovniku je danes obsodilo tri Alžirce, ki so 31. avgusta preusmerili alžirsko letalo v Dubrovnik, pogojno vsakega na 18 mesecev zapora in na izgon iz Jugoslavije. Čeprav so ugrabitelji 28-letni študent Rabah Butin, 25-letni nameščenec Alui Alaiumi in 23-letni knjigovodja Mohamed Tuanti, zatrjevali da niso imeli namena ogrožati varnosti potnikov, je sodišče zavzelo stališče, da so oni objektivno ogrožali varnost potnikov in posadke, ter jim izreklo omenjeno kazen. V sporočilu o obsodbi ni rečeno, kam bodo ugrabitelji izgnani.

SKLEP NEWYORŠKEGA SODIŠČA

Dawisova obtožena umora prve stopnj

Črnska aktivistka je obtožena, da je kupila orožje katerim so zaporniki ubili sodnika in 3 druge osebe

NEW YORK, 15. — Newyorško sodišče je obtožilo črnsko aktivistko Angelo Davis, ki je bila aretirana pred dvema dnevoma, zločinov umora prve stopnje ter neho tenega umora. Spričo tega sklepa je sodišče razveljavilo odlok o začasni svobodi obtoženke pod pogojem vplačila 250.000 dolarjev kavcije. Poleg tega je sodišče sklenilo poslati obtoženko v Kalifornijo.

Dawisovo so obtožili teh dveh zločinov potem ko je neki sodnik že izdal odlok o kavciji spričo prejšnje obtožbe, ki je zadevala le okoliščino, da je Dawisova zbežala, da bi se izognila aretaciji.

Ameriški zakon ne dopušča začasne svobode v primeru obtožbe zločina umora prve stopnje.

Angela Dawis je bila docentka na filozofski fakulteti kalifornijske ga vseučilišča v Los Angelesu. V zadnjem času jo je policija zasledovala ,ker so jo obtožili, da je kupila orožje, ki je bilo pozneje uporabljeno za osvoboditev treh črnskih zapornikov, ko so se ti zagovarjali na obravnavi na sodišču v San Rafaelu v Kaliforniji.

Gotovo je, da Angela Dawis bila navzoča v sodnijski dvor ko je prišlo do streljanja med porniki in policisti. Kot je zna so tedaj izgubili življenje sodnik tri druge osebe. Po ameriškem konu pa se neka oseba lahko tož zločina umora prve stopnje di v primeru, da je le posre la orožje.

Priznanja OF za leto 1971

(Od našega dopisnika)

LJUBLJANA, 15. — Žirija za deljevanje priznanj osvobod fronte slovenskega naroda pr publiški konferenci socialist zveze v Ljubljani je razpisala deset priznanj osvobodilne fr za leto 1971. Priznanja bodo p lili ob 30. obletnici osvobod fronte 27. aprila prihodnjega Priznanje osvobodilne fronte dobijo posamezniki ,družbeno-p tične in druge organizacije za sebne družbeno-politične, znan ne, organizacijske dosežke pri vijanju in krepitvi socialistič samoupravnih in družbenih o sov. Priznanja prejemajo tisti samezniki in organizacije, ki s svojim delom in drugim prisp k dosežkom trajnejšega pomen tako vplivali na uveljavljanje razvoj socialističnega družben litičnega sistema, socialistič družbenih odnosov, samoupra nja in podobno, predvsem p stih, ki so s svojim delom po šili neposredno uveljavljanje o nov in delovnih ljudi na vseh ročjih in vseh oblikah družben življenja.

Predloge za priznanje osvob ne fronte s podrobnimi utem tvami lahko pošiljajo organ in posamezniki do vključno 15. nuarja leta 1971.

D. KOSMR

Završje je blizu in dale

(Nadaljevanje s 4. strani)

ki je hkrati tudi trgovina.

«Res je, prišlo jih je več, n'hče ni hotel ostati» — so odgovorili.

«Zakaj?»

«V Završju ni vode. Po vodo raš tri kilometre daleč. Vrh pa so tudi ceste zelo slabe.»

Domačinom, ki toži jo, da ni ne vode ne dobrih cest, sem sedaj zagotoviti, da bo v kra od Buzeta do Porta Portona na cesta speljana. Doslej so tegnili asfalt do Istrskih Od te ceste do Završja pa km makadamske ceste, ki je čer v slabem stanju, ki pa lahko primerno uredili, da bi gla sprejeti večji avtomobilski met. Seveda je to le delna tev, kajti Završje potrebuje vsem in nujno vodo.

V PREDMESTJU MELBOURNA V AVSTRALIJI

Porušil se je orjaški most: 31 mrtvih in 18 pogrešanih

Most nad reko Yarra naj bi povezoval zahodne četrti s središčem mesta - Dolg je bil 2.570 metrov, širok 37, tehtal pa je 2.000 ton

MELBOURN (Avstralija), 15. — V Footscrayu — predmestju Melbourna — se je porušil most nad reko Yarra, zaradi česar je 31 oseb izgubilo življenje, 18 pogrešanih, nekaj stotin pa ranjenih.

«Westgate Bridge» je bil dolg 2.570 metrov, širok pa 37 metrov, Povezoval naj bi zapadne melbournske četrti s središčem mesta. Na njem so namreč nameravali zgraditi tudi cestišče z osmimi stezami. Predvidevali so, da bo objekt stal približno 42 milijonov avstralskih dolarjev (približno 30 milijard lir). Naj bi bil največji most v vsej Avstraliji.

Ob pol dvanajstih (po krajevnem času) se je nenadoma začel rušiti eden od stebrov, na katerih je most slonel. Najprej se je prikazala razpoka, nato pa se je začel steber lomiti. Vsi stebri so bili zgrajeni iz železobetona. Ko se je začel steber rušiti, je seveda zgrmel tudi most, ki je tehtal okrog 2.000 ton. Razbitine so padale na spodnjo cesto in na barake, v katerih so malicali delavci v opoldanskem odmoru. Nenadoma je iz še neznanih razlogov izbruhnil tudi požar, kar je povzročilo še večjo zmedo, škodo in več žrtev.

Takoj so bile na mestu skupine gasilcev in bolničarjev, ki so skušale pomagati ponesrečencem, vendar je bilo število na mestu mrtvih takoj precejšnje, nekateri pa so še kasneje umrli v bolnišnicah zaradi prehudih poškodb.

Ministrski predsednik države Victoria sir Henry Bolte je sporočil, da bo posebna vladna komisija takoj izvedla podrobno preiskavo, da bi ugotovila vzroke in morebitne krivce. Izvedelo se je medtem, da so gradnjo motsu, na katerem je imelo voziti približno 30.000 avtomobilov dnevno, prekinili že pred dvema mesecema, da bi ojačili stebre. Sedaj so ravno ojačevali železobetonsko strukturo z jeklenimi drogi. Dodatno delo so nameravali končati do decembra, da bi se lahko promet na mostu začel odvijati že prihodnje leto.

Zelo zanimive so izjave nekaterih prič, ki so sledile dramatičnemu rušenju mostu. Uradnik Georges Bastevky je opazoval pretresljiv dogodek skozi okno svojega urada. «Vse se je zgodilo precej hitro, tako hitro, da mi ni uspelo obvestiti nikogar. Bilo je kot na filmskem traku, najprej lomljenje, nato rušenje. Prepričan sem bil, da se je vse zaključilo s strašnim bobnenjem, ko je zgrmel še drugi del mostu, nato sem zagledal plamene, ki so rdeče obarvali nebo. Bilo je strašno!» Policija je takoj prekinila ves promet, vendar so bila tudi nekaj sto metrov oddaljena vozila popolnoma prekrita s prahom. Delavec je še pripovedoval, kako se je nenadoma znašel nekaj metrov daleč od mostu. Zdelo se mu je, kot da bi ga bil nosil veter, bil pa je le zračni pritisk, ki ga je povzročil most pri rušenju.

Splošna stavka v urugvajski prestolnici

MONTEVIDEO, 15. — Urugvajsko prestolnico je skoraj popolnoma ohromila 24-urna splošna stavka, ki jo je proglasila «Vsedržavna delavska konvencija» in številni sindikati javnih uslužbencev v znak protesta proti socialni in gospodarski politiki vlade predsednika Pacheca Areca ter še posebej zaradi «zamrznjenja» mezd in plač. Računajo, da se je stavke udeležilo okoli 350 tisoč delavcev in uradnikov, to je 80 odst. vseh nameščencev.

Stavka je popolnoma ohromila prevoze, industrijo, trgovino in banke. Normalno je delovalo samo letališče v Carrascu, z izjemo urugvajske letalske družbe «Pluma». Časopisi niso izšli, restavracije in bari pa so bili večinoma zaprti.

Poskus ugrabitve v Trevigliu

TREVIGLIO, 15. — Nov poskus ugrabitve, ki ga policija povezuje z ugrabitvijo Sergia Gadolle, se je pripetil v Trevigliu. Trije mladeniči so skušali ugrabiti Luiso Cassani - Carozzo, hčerko bogatega industrijca in podpredsednika družbe «Same». Policija je o ugrabitvi nekaj zaslutila ali izvedela ter jo je spretno prestregla. Žensko je namreč stalno spremljal policist, ki se je skrival v avtu, skupina policistov v navadnih oblekah in navadnih avtih pa je Cassanijevo stalno obkrožala. Ugrabitelji, ki so jih aretirali in zaprli v zapor, so tako «mirno» padli v past.

Nobelova nagrada trem zdravniškim strokovnjakom

STOCKHOLM, 15. — Nobelova nagrada 1970 za medicino je bila dodeljena danes Angležu Bernardu Katzu, Švedu Ulfu von Euleru in Amerikancu Juliusu Axelrodu.

O dodelitvi nagrade je sklepal kolegij zdravnikov instituta Karolinska. Člani komisije so menili, da so imenovani zdravniški strokovnjaki zaslužili to visoko priznanje, ker so neodvisno drug od drugega, posredovali človeštvu pomembne izsledke pri proučevanju medsebojne povezanosti živčnih celic.

Nagrada znaša letos 400.000 švedskih kron in bo razdeljena med tri nagrajence.

ŠKANDAL NA BRUSELJSKEM DVORU

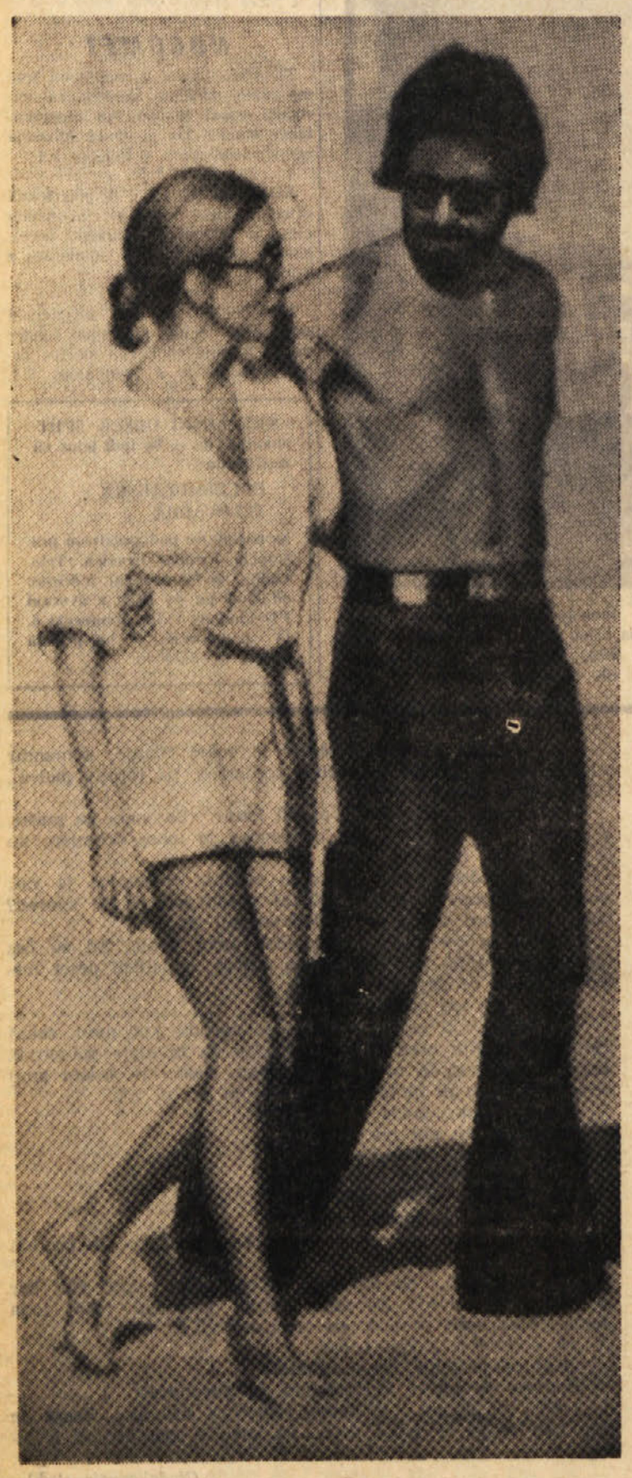

Lieška princesa Paola povzroča že več časa hude preglavice belgijskemu kraljevskemu dvoru. Vsem je znano, da ta princesa italijanskega rodu ne trpi dvorne etikete, toda njene počitnice na Sardiniji so presenetile javnost, saj jo je iznajdljiv fotograf presenetil v družbi z nekim bradatim moškim v samotnem kraju. Belgijski humoristični list «Pau» je zvedel, da gre za 36-letnega grofa Aberta Adriena de Muna, ki se je že ločil od svoje žene. Govorice o zakonskih razpr tijah lepe Paole ter celo o možnosti razporoke so poživile domneve o verjetnosti globljih čustvenih vezi med njo in bradatim grofom.

VČERAJ V TRIDENTU

Eksplozija poškodovala urade v občinski palači

Neznanci so izvedli atentat tako, kot v treh kinematografskih dvoranah pred dvema tednoma

TRIDENT, 15. — Neznanci so v Tridentu spet izvedli bombni atentat — tokrat v občinski palači —, ki na srečo ni povzročil žrtev, temveč samo precej škode. Vse kaže, da je atentat izvedla ista skupina, ki je postavila 4. oktobra tri bombe v tri tridentinske kinodvorane.

Bilo je okrog 17. ure, ko so občinski uradniki slišali eksplozijo. Eksploziv je bil nastavljen v stranišču prvega nadstropja palače. Ker so zidovi debeli, je eksplozija poškodovala samo stranišče in bližnje prostore, kjer je razpokal in odpadel omet. Popokala so seveda stekla na oknih in vrata so se razletela na koščke. Tik ob straniščU je urad za osebje, v katerem je sedel Pietro Duiella s tremi uradnicami. Omet in prah sta jih pokrila, vendar nihče od treh ni ranjen.

Takoj so se pojavili na mestu župan, ki je sedel v svojem uradu v drugem nadstropju, gasilci in vsi člani političnega oddelka tridentinske kvesture. Kmalu za njimi so dospeli še kvestor dr. Musumeci in predstavniki sodne policije. Ukazali so izprazniti poslopje, da so lahko izvedenci pregledali, če ni še kaka bomba nastavljena v kakem drugem prostoru.

Prav dejstvo, da so atentatorji nastavili eksploziv v stranišče, je policijo prepričalo, da so atentatorji tisti, ki so izvedli pred dvema tednoma atentate v kinematografskih dvoranah. Po podrobnejšem pregledu so v straniščU našli tudi napis s črnim tušem «Lotta continua», ni pa znano, če so našli še kak napis, ki bi bolje označeval atentatorje, saj nihče ne verjame, da bi se pravi atentatorji tako odkrito podpisovali . . .

Črnska «vlada v senci»

WASHINGTON, 15. — Okoli 50 črnskih ameriških predstavnikov je danes sporočilo, da so ustanovili «vlado v senci», kateri so poverili nalogo, da bi seznanjala črnske senatorje in druge politične predstavnike o «slabostih» Nixonove vlade glede vprašanj rasne diskriminacije. V «vladi v senci» bo zastopanih okoli 50 črnskih osebnosti, ki delujejo, ali so delovale v parlamentarnih in političnih krogih.

ZAGREB, 15. — Aparati seizmološke postaje v Zagrebu so preteklo noč ob 1.17'32" zabeležili kratek potresni sunek katerega središče je bilo na področju Slavonskega Broda. Ta kratek a precej močan sunek, ki po zadnjih vesteh ni povzročil materialne škode, je močno vznemiril prebivalce Slavonskega Broda in okoliških krajev, ki so preplašeni zapustili svoje domove.

TRŽAŠKI DNEVNIK

DANES IN JUTRI

Stavke v tovarnah «Lucky shoe» «Marco Polo» in «Calza Bloch»

Oklicane so bile enotno zaradi prekinitve pogajanj v Milanu

V Milanu so se v ponedeljek prekinila pogajanja za obnovitev delovne pogodbe delavcev tovarn majic in nogavic, zaradi česar so strokovni sindikati CGIL, CISL in CCdL (UIL) sklenili nadaljevati stavkovno gibanje v tržaški tovarni «Calza Bloch».

Sklenili so, da bodo 12 ur stavke izvedli na razčlenjen način. Tako so sinoči stavkale 4 ure delavke druge in tretje nočne izmene, danes pa bodo delavke prve izmene stavkale 4 ure. V soboto ne bo prišla na delo nobena izmena.

V torek in včeraj so stavkali po štiri ure tudi delavci tovarne majic «Marco Polo». Štiri ure bodo stavkali tudi danes.

Do podobne prekinitve pogajanj je prišlo tudi za sektor industrije obutve. V Milanu so se predstavniki gospodarjev sklicevali na izvendržavne težave pri izvažanju in plasiranju proizvodov na svetovnem trgu in skušali zagovarjati s tem neznosne pogoje delavk v tej stroki. Po prekinitvi pogajanj, ki za Tržaško zadevajo predvsem ameriško tovarno «Lucky Shoe», so sindikati oklicali nadaljnje stavke za današnji in jutrišnji dan. Delavke in uslužbenci «Lucky Shoe» bodo stavkali danes ves dan, jutri pa 4 ure. Prav tako so sindikati sklenili preklicati opravljanje izrednega ali prazničnega dela.

Nesreča delavca med čiščenjem stroja

Zaradi dolge in globoke rane na podlahtnici leve roke, so včeraj zjutraj sprejeli na ortopedskem oddelku s prognozo okrevanja v 20 dneh 53-letnega Giovannija Toniutta iz Palazzolo dello Stella. Njegov delovni tovariš Guido Vrech, ki ga je spremil z rešilnim avtom v bolnišnico, je pojasnil, da je Tonuitto med čiščenjem dvigalnega stroja na gradbišču v Ul. Moreri nehote vtaknil roko med kolesje tekočega traka.

Stavka uslužbencev avtobusnih podjetij

Tudi včeraj se je nadaljevala stavka uslužbencev zasebnih avtobusnih podjetij. Stavkali so vsi uslužbenci, tako da je bil ves zasebni avtobusni promet ustavljen. To je hudo prizadelo zlasti vse tiste, ki se vozijo z avtobusi v mesto na delo in po opravkih. Stavka se nadaljuje še danes.

Tudi čoln plen tatov

Tatovi so se zadnje čase «spravili» na radijske aparate v avtih, ki verjetno gredo dobro v prodajo «pod roko», vendar se ni do sedaj nihče domislil, da bi se izplačalo ukrasti tudi čoln. Nekdo se je lotil tudi tega, verjetno težavnega posla, in ukradel iz portiča v Čedazu, kjer je bil privezan na pomol, 200.000 lir vreden čoln iz plastične mase last 36-letnega Gianfranca Ramanija iz Ul. Gatteri 47, ki je tatvino prijavil barkovljanskemu komisariatu javne varnosti.

Odobritev zakona o pomoči pristaniščnikom

Včeraj popoldne je četrta ko sija deželnega sveta soglasno brila zakonski osnutek v prid staniškim delavcem. Seje se je deležil tudi odbornik za indus in trgovino Dulci. Zakonski tek predvideva izredne prisp za nakup naprav za pristaniško hanizacijo. V komisiji so zdr razpravo o tem osnutku z ra vo o zakonskem predlogu kom stov s podobno vsebino.

Poročevalec Urli in odbornik ci sta orisala svetovalcem vse zakonskega osnutka. Delo pr niščnikov je zelo naporno, ker manjkuje v pristanišču sodobn učinkovitih naprav, zaradi morajo opraviti mnogo ročnega la. To je upošteval deželni od ko je pripravil ta zakonski os tek, ki pooblašča deželno upr da daje pristaniškim ustanov prispevke za nakup naprav, ki lahko potem uporabljajo pris ške družbe in zadruge. Zakon osnutek predvideva v ta namen milijonov lir izdatka v treh

V razpravi so spregovoriti še ni svetovalci, nakar so zakon osnutek soglasno odobrili.

Včeraj cela vrsta posegov gasilcev

Gasilci so morali včeraj kar krat iz vojašnice v razne pro mesta, kjer so potrebovali njih pomoč. Pogasiti so morali tri, še neznatne požare grmovja in ra dovja, podpreti ali podreti dim ali pa sneti polkna, ki so bili ra burje v nevarnosti, da zgrmijo ulice. Prav tako so morali v sto vanja, ki jih je zaradi poz vosti ljudi (vodnih pip namreč zaprli) zalila voda.